

Стр. 2

Стр. 5

Стр. 7

ДУМА

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ПРЕДИЗБОРНАТА
ПАРТИЙНА
РЕКЛАМА
ВЪВ ФЕЙСБУК

Стр. 11

■ ПЕТЪК

■ 24 НОЕМВРИ

■ 2023 ГОДИНА/33

■ БРОЙ 228 (9319)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

КРИЗА В ЖАНРА

Александър СИМОВ

Един аспект от изборите в Нидерландия няма как да не направи впечатление. Социолозите даваха на Герт Вилдерс четвърто място. Той стана първи. Тази, която определяха за фаворит остана четвърта.

В страните от ЕС все повече се забелязва тази криза на социологията. Много често тя просто не работи и губи основната си стойност на инструмент, с който опознаваме обществените настроения.

Но причината съвсем не е в социологията като наука или методология. Причината е в смазващата медийна доминация на Едната гледна точка.

Медиите създават съвсем изкривена картина на реалността. Там доминират анализатори, които говорят едно и също и политическата дискуссия изчезна напълно.

Този железен юмрук на мейнстрийм мисленето натика протестния вот във всички възможни не-престижни ниши.

И хората започнаха да лъжат съвсем откровенно за кого ще гласуват и защо.

Европейското политическо пространство боледува от собствената си пропаганда, потънало е в благоденствието, което само си създаде и заради това резултатите от изборите все са изненадващи. И все носят някакъв елемент на катастрофично усещане за земетресение. И все предизвикват интелектуални, емоционални и хормонални гърчове на самозвани либерали и полуинтелектуалци.

Стр. 6

ЦСКА БУТА СТАДИОНА СЛЕД МАЧА С „ЛУДОГОРЕЦ“

Стр. 16

АКЦЕНТ

КАМЕРИТЕ НА ТОЛ-А ВЕЧЕ ЗАСИЧАТ СКОРОСТ

Устройствата работят денонощно и покриват основните пътни артерии, но глоби за превишена скорост ще има най-рано след 4 месеца - не са сертифицирани и се чакат законови промени.

Стр. 4

БСП:

Калин Стоянов да подаде оставка и да се приключва

Отдавна настояваме за нов закон за МВР, който да реформира структурата, заяви левият депутат Иван Иванов

Трябва да бъде гласувана оставката на министър Калин Стоянов и да се приключи тази сага, защото той се оказва заложник на вътрешнополитически интереси, друг е въпросът за некачествено свършената работа, заяви депутатът от "БСП за България" Иван Иванов.

При изслушването на министъра в Комисията по въ-

трешна сигурност и обществен ред не получих логичен отговор МВР не са ли си взели поука, когато отново имаше полицейско насилие на протестите през 2020 г. Висят със страшна сила въпросите относно подготовката на МВР за протеста на футболните агитки, защото се оказва, че са знаели месец преди това за подобно събитие", коментира Иванов.

Той обясни, че по думите на ръководството на МВР, няма разлика в подготовката за регламентиран или нерегламентиран протест. И качестви като отклоняване на общественото внимание постоянно прехвърляне на вина. "Резонният резултат от подобен гаф е поемане на политическа отговорност", смята Иванов.

Целта на временната ан-

кетна комисия, която БСП предлага, е да установи пропуските в работата на МВР по осигуряването на протеста, а не да раздава присъди, поясни той. Иванов припомни, че социалистите отдавна настояват за нов закон за МВР, който да реформира структурата, но все още нищо не се прави по въпроса.

Стр. 3

В КАДЪР

По покана на зам.-председателя на НС и на БСП Кристиан Вигенин ученици от 140 СУ „Иван Богоров“ в София поздравиха депутатите. Те изпълниха в парламента две музикално-танцови произведения - „Не наливай, моме“ и „Ширто“. С изявата беше отбелязан приносът на училището в развитието на българския фолклор, изкуства и култура в продължение на повече от 30 години

Стр. 3

ISSN 0861-1433
EUR: 1.95583
GBP: 2.24963
USD: 1.79434
CHF: 2.02803

София
МАКСИМАЛНИ
КРАТЪК ДЪЖД

11°C

40 000 българи са се върнали от чужбина, 13 000 са емигрирали

Все повече хора идват да живеят в София, но всеки пети отива на село

Над 40 000 са българите, които през миналата година са се върнали от чужбина у нас, а 13 000 са напуснали страната. Това показват данни на НСИ.

Повечето от хората, които са променили обичайното си местоживее от чужбина в България са мъже. 14 на сто са деца до 14 години, а 10 на сто са над 65 години. Най-висок е дялът на завърналите се българи от Турция, Германия и Сирия.

ДУМА припомня, че преди

дни стана известно, че общо 314 285 са българските граждани, които са се завърнали в страната за периода 1980-2021 г.

Интересен факт е, че през миналата година сред 13 175 емигранти, доста голям дял имат възрастните хора над 65 години - всеки четвърти напуснал страната е над тази възраст. Хората най-често отиват да живеят и работят в Германия, Турция и Обединеното кралство.

Движение на хора има и в

страната. Над 100 000 са се преселили в друго населено място през миналата година. Най-често те са отишли от един град в друг, всеки четвърти се е преместил от село в град, но почти същият дял е предпочел да смени местоживееето си от града на село.

Потокът основно е насочен към София, като преселниците в столицата са 17 000, които идват най-вече от област Благоевград, а най-малко от по-отдалечените Разград, Силистра и Търговище.

Крайно неравномерното стопанско развитие на страната води и до съществени разлики в благосъстоянието на населението по места и голямата разлика между столицата и всички останали областни градове в България в разпределението на брутния вътрешен продукт (БВП) на човек от населението. За София той е 45 000 лева и това е единственият център, чийто относителен БВП е над средната за страната стойност от 20 200 лева

на човек. По този показател добре е и Стара Загора, София - област и Варна.

От НСИ препоръчват намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация, възраждане на селските райони с алтернативна заетост на основата на природните ресурси, туризма, местните услуги, както и подобряване на достъпа за работа в близките градове, което да задържи населението в селските райони.

Пенсионерски съюзи искат представителство в Тристранката

Пенсионерски съюзи в България, обединяващи над 2 милиона български пенсионери, отново поставят въпроса за свое представителство в Съвета за тристранно сътрудничество.

"Ние се отнасяме с уважение към КНСБ и КТ "Подкрепа", но смятаме, че те не са в състояние да защитават нашите интереси в НСТС по две причини. Първо, двата синдиката нямат пенсионерски организации. Второ, чисто синдикалната дейност за защитата на правата на хората на наемния труд е коренно различна от проблемите на хората от "третата възраст", пишат в писмо до премиера и различни институции пенсионерските организации. Според тях не е справедливо работодателите да бъдат представени от пет техни организации, а два милиона пенсионери да нямат нито един представител в Тристранката, който да отстоява интересите на най-голямата социална прослойка в България.

Те са направили срещи в София, Бургас, Варна, Велико Търново, Плевен, Ловеч, Троян, Севлиево, Първомай, Балчик, Раднево, Шипка, Карлово през последните месеци, за да обсъдят въпроса. Тяжна делегация се е срещнала през лятото с всички парламентарни групи в Народното събрание и е потърсила подкрепа за искането си.

Депутатите от "БСП за България" Георги Гьоков, Ирена Анастасова, проф. Румен Гечев, Богдан Боцев и Валентина Димова се срещнаха със синдикат "Защита" във връзка с бюджет 2024. Бяха дискутирани проблеми в образованието, здравеопазването и Спешната помощ, свързани с недофинансирането на секторите и липсата на кадри. От "Защита" изразиха недоволството си, че увеличението на заплатите в ЦСМП не е достигнало до всички служители в договорните параметри. Те настояха за средства за закупуване на защитно работно облекло и за повече пари за храна за медиците. Социалистите подкрепиха исканията на синдиката и изразиха готовност те да бъдат обсъдени и внесени между първо и второ четене на бюджета.

Глад за помощник-фармацевти в София

Аида ОВАНЕС

В столицата е най-големият в страната недостиг на помощник-фармацевти, които да работят в аптека. Това е и единствената област в страната, където в нито една аптека няма недостиг на магистър фармацевти. Това става ясно

от прегледа на едно от приложенията към проекта на МЗ за Национална аптечна карта. В Софийските аптеки има дефицит на 523 помощник-фармацевти, в област Благоевград - 293, следва област Пловдив - 261. Проучването на ДУМА показва, че в страната има недостиг от около 3495 помощник-фармацевти, които да работят в аптеките.

Недостигът на магистър-фармацевти, които да работят в аптека, е значително по-малък - над 2695 за страната. Прегледът на приложенията към проекта за карта показва, че най-голяма е необходимостта от тези специалисти в област Благоевград - 179, следвана от област Пловдив (169), Шумен и Сливен (по 166). Според регистъра на Българския фарма-

цевтичен съюз в Благоевградска област са регистрирани 270 магистър-фармацевти, в Пловдивска - 942, в Сливенска - 97, а в Шуменска - 95.

ДУМА припомня, че през март т.г. от Фармацевтичния факултет на МУ в София се дипломираха 143 магистър-фармацевти, от които близо 36 чужденци. По това време дипломите си получиха и 42 аб-

солвенти от МУ в Плевен и 67 от Медицинския университет във Варна. От МУ-Пловдив през април т.г. се дипломираха 122 магистър-фармацевти, от които 15 бяха от чужбина.

В страната има недостиг и на 50 аптеки, които да работят денонощно. В областите София област и София-град не достигат по 6 денонощни аптеки.

ПОКАНА

СЪЮЗ НА ПЕНСИОНЕРИТЕ-2004 ОБЕДИНЕНИ
и СЪЮЗ НА ЧИТАЛИЩАТА В БЪЛГАРИЯ
ВИ КАНЯТ НА ОТКРИВАНЕТО

на
МЕЖДУНАРОДНИЯ ФЕСТИВАЛ
НА НАРОДНАТА, ПАТРИОТИЧНА И РУСКА ПЕСЕН

ФЕСТИВАЛЪТ ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ НА
02 и 03 ДЕКЕМВРИ 2023 г. от 9:00 до 19:00ч. в салона на РКИЦ,
София, ул. „Шипка“ №34

ОТКРИВАНЕ: на 02 декември 2023 г. от 10:00 ч.

Справки на телефони: 0899393854;
0888199489 - Касабова; 0879858964 - Николова

Проф. Георги Вълчев е новият ректор на Софийския университет

Проф. Георги Вълчев от Философския факултет на Софийския университет "Св. Климент Охридски" е новият ректор на висшето учебно заведение. Той получи повече гласове след балотажа с акад. Николай Витанов от Физическия факултет в сряда вечерта.

За проф. Вълчев са гласували 198 от делегатите на Общото събрание, а за акад. Витанов - 152.

Георги Вълчев е магистър по история, с втора специалност "Философия". От декември 2015 г. е заместник-ректор на Софийския университет

по учебната дейност. Бил е заместник-декан е на Философския факултет, ръководител е на катедра "История и теория на културата", ръководител е и на магистърската програма "Мениджмънт и социализация на културното наследство".

"Една от важните задачи ще бъде да направя среща с факултетите, да подберем зам.-ректорски екип, защото ректорът, макар да представлява университета, без добър екип не би могъл да свърши много работа", заяви проф. Вълчев.

По покана на Кристиан Вигенин ученици от СУ „Иван Богоров“ поздравиха депутатите

С музикално-танцовите произведения „Не наливай моме“ и „Ширто“ ученици от 140 СУ „Иван Богоров“ в София поздравиха народните представители. Те гостуваха в НС по покана на зам.-председателя на парламента и на БСП Кристиан Вигенин. Учебното заведение има сериозен принос за развитието на българския фолклор, изкуства и култура в продължение на повече от три десетилетия.

Възпитаниците на училището, наследници на труда и делото на Иван Богоров, бележат значими постижения и професионална реализация в областта на правото, журна-

листиката, хуманната и ветеринарната медицина, танцовото и актьорското майсторство, философия, педагогика и др., посочи в обръщението си към гостите Вигенин. Той ги поздравя за големите успехи, за разнообразната дейност, за поддържането на традициите и амбициозната работа по нови проекти, с което развиват оптимистичната визия на училището и съхраняват духа и традициите на българщината.

По думите на Вигенин особено впечатляващи са музикално-танцовите произведения, които учениците реализират като част от своето обучение.

ИВАН ИВАНОВ:

МВР-шефът да поеме отговорност за погромите на протеста срещу БФС

Сглобката се занимава само с това да коленичи на американците и да изпълнява техните искания и интереси, заяви Христо Проданов

Вътрешният министър Калин Стоянов да поеме отговорност за погромите на протеста срещу БФС, призова депутатът от „БСП за България“ Иван Иванов в тв интервю. Според него оставката му трябва да бъде гласувана и да се приключи тази сага. Стоянов се оказва заложник на вътрешнополитически интереси, друг е въпросът за некачествено свършената работа, коментира Иванов.

“По време на изслушването на министъра в Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред не получих логичен отговор МВР не са ли си взели поука, когато отново имаше полицейско насилие на протестите през 2020 г. Висят със страшна сила въпросите относно подготовката на МВР за протеста на футболните агитки, защото се оказва, че са знаели месец преди това за подобно събитие”, поясни

Иванов. По думите на ръководството на МВР няма разлика в подготовката за регламентиран или нерегламентиран протест, уточни той.

“Има кметове, които за първи път са избирани. Има такива, които не са си сформирали мнозинствата в общинските съвети, не са си подготвили администрацията. Това не се прави за няколко часа. Този ход противоречи на всякаква логика и затова искаме министър Василев да дойде в парламента и да го обясни. Защото той е още по-брутален от това, което правеше ГЕРБ и Борисов, който раздаваше по милост едни пари от джипката. Сега тези общини няма да получат нищо”, коментира Иванов писмото на МФ до общините, с което ги задължава за по-малко от един работен ден да изпратят проектите си, които да залегнат в бюджета

за следващата година.

БСП има последователна позиция не само с оставката на Калин Стоянов, а и със създаването на анкетна комисия, защото е важно е да излезе истината кой се е провинил и да понесе отговорност, заяви зам.-председателят на ПГ „БСП за България“ Христо Проданов в тв ефир. Той бе категоричен, че управляващите до обяд излъчват стабилност, а следобед несътабилност и на това няма как да се нарече правителство на България. “Г-н Пеевски е водещ законодател в България, а Борисов

е по-чист от момина сълза. И тези двама-та управляват България. За съжаление, благодарение на ПП-ДБ, които употребиха протеста и насъбраната в българското общество енергия и затова трябва да бъдат изметени, смята Проданов.

Според него при едни избори няма как да се получи нещо много по-различно и политиките трябва да се съобразяват с това. “Според БСП това, което може да изведе България от политическата криза са политически приоритети, зад които да застанат всички”, уточни Проданов.

Близо 50% смятат, че местният вот е бил нечестен

Близо половината българи или 47% смятат, че местният вот е бил нечестен. Само 19% определят изминалите избори като честни, като този дял е по-висок сред електората на ПП-ДБ и ГЕРБ. Избирателите на ДПС са разделени по темата, докато мнозинството от гласуващите за БСП и Възраждане определят изборите като нечестни, сочи проучване на Изследователски център “Тренд” по поръчка на “24 часа”.

Парламентът остава с традиционно ниски нива на положителна оценка - 14%. Регистрира се минимална ерозия в положителните оценки на правителството от 22% през септември и октомври до 20% през ноември. Отрицателните оценки се покачват с 5% за

един месец, достигайки до 71%. Докато в предходни проучвания избирателите на ГЕРБ бяха разделени на две приблизително равни групи, през ноември мнозинството от тях не подкрепя кабинета. Положителна оценка дават и близо една трета от привържениците на ДПС. Електоратите на останалите формации изразяват в огромното си мнозинство отрицателна оценка.

Без съществена промяна в подкрепата спрямо президента - 36% дават положителна оценка за неговата работа, а 51% отрицателна.

Не се регистрира ръст в желанието за предсрочни парламентарни избори. Нагласите през ноември се запазват близки до тези от

последните месеци - 30% искат нов вот, а 47% твърдят, че такъв не е необходим.

Местните избори няма да доведат до промяна, смятат 44 на сто. 29% са оптимисти, че тяхната община ще се развива в положителна посока след местните избори, а други 16% мислят, че бъдещето им ще бъде по-лошо.

59% от избирателите смята, че смесеното гласуване с възможност за избор между хартия и машина трябва да се запази. Малко над една пета или 21% са на мнение, че е добре да се премине към изцяло машинен вот, а 11% - изцяло към гласуване с хартиена бюлетина. Трима от десет посочват, че методът няма значение за тях.

■ АБОНАМЕНТ

ДУМА®

2024

12 месеца - 204 лв.

6 месеца - 102 лв.

3 месеца - 51 лв.

1 месец - 18 лв.

Можете да се абонирате в: „Български пощи“ АД до 15 декември 2023 г., „Доби прес“ ЕООД до 28 декември 2023 г., в редакцията на вестника до 20 декември 2023 г.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: ТЕЛ.: 02 9705 203 И 02 9705 216

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

Глоби от тол системата - чак след 4 месеца

Устройствата покриват всички основни пътни артерии в страната и засичат скоростта на автомобилите

Камерите на тол системата вече разполагат със софтуер, който може да установява средната скорост, но глоби на база тези данни ще могат да се налагат най-рано след около 4 месеца. Това се разбира от интервю пред БНТ на директора на "БГ тол" Георги Темелков.

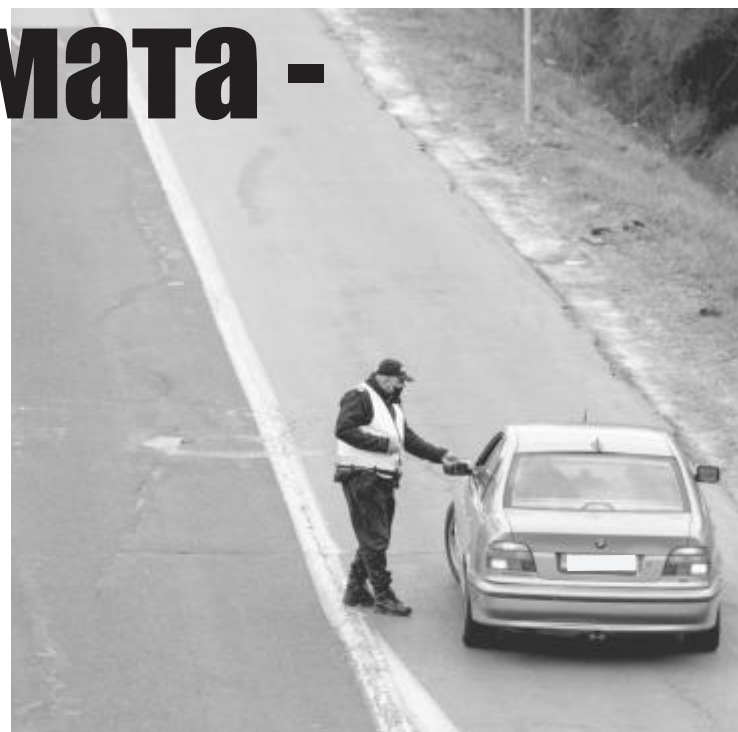
Той обясни, че преди да започнат да се изпращат глоби, камерите трябва да бъдат сертифицирани от института по метрология. Нужни са и промени в Закона за движение по пътищата, които да поставят, че глоби за превишена

скорост могат да се налагат и от камерите на тол системата. Към момента "БГ тол" разполага с 295 камери, способни за засичане средната скорост.

Това ще става, като софтуерът анализира времето за изминаване на отсечка между две камери и го съпоставя с това, което трябва да се постигне при спазване на ограниченията. Големият плюс на камерите е, че работят денонощно и покриват всички най-основни пътни артерии в страната.

Темелков посочи, че по време на изпитанията на тази

функции на тол камерите при 250 преминавания са засечени около 45 нарушения със средна скорост от 120 км/ч. Към момента "Пътна полиция" разчита на малко над 200 подвижни и неподвижни устройства за контрол на скоростта. В момента основната функция на камерите на тол системата е да следят дали собствениците и ползвателите на моторни превозни средства са заплатили за ползване на републиканските пътища. Освен това може да се следи и дали по пътищата не се движи тех-

ника, която няма право да ги използва. Системата на Националното тол управление следи още трафика, задръстванията по граничните пунктове и на-

товарването на осите на всяко моторно превозно средство. Софтуерът помага и с информация за зимното почистване на пътищата.

Около 80 едри фермери искат да падне тавана за подпомагане

СНИМКА БТА

Около 80 едри фермери се събраха на протест в София

Земеделски производители и животновъди протестираха в София. Около стотина земеделски стопани се събраха вчера пред сградата на земеделското министерство с искане за оставка на министър Кирил Вџтев. Протестиращите твърдят, че той не е изпълнил обещанията за подпомагане на сектора.

Зад протеста стоят около 80 едри фермери, които вече са получили по 250 000 евро помощ заради негативните последици от войната в Украйна, но настояват този таван да падне и да получат още пари.

Напрежението ескалира след напрегнато заседание на земеделската комисия в парламента в сряда, на което се е стигнало до изгонване на част от

присъстващите представители на протестиращите, след като те са нападнали с лични обиди министъра.

На заседанието министър Вџтев отказа да направи пореден опит да обясни защо парите трябва да подпомагат малките и да се спазват европейските правила, съобщиха БНР.

Протестиращите се надяват на подкрепа от ГЕРБ и ДПС, но в комисията Десислава Танева от ГЕРБ каза: "Тези грозни сценки, това грозно поведение, това могат да бъдат оправдани с абсолютно нищо. Темата за тавана как може да стане първа тема при условие, че касае 81 човека. При условие, че целият сектор е в такава криза, ще подкрепим министъра да изпълнява решения,

които съответстват на законодателството".

По време на вчерашния протест имаше известна ескалация и част от групата протестиращи се опита да нахлуе в сградата на агроведомството, макар че министъра още в сряда обяви, че няма да бъде в София.

Всичко, което е трябвало да бъде изплатено, ние сме го изплатили, каквото трябва, сме направили, заяви по-късно Вџтев пред журналисти в курорта "Албена". Проблемът е, че петима души искат да нарушим регламента на ЕС, каза той. Вџтев обясни, че е направено всичко възможно, но протестиращите поставят невъзможни искания. Амбициран съм да не подавам оставка, заяви той.

Може да загубим до 60 млн. европори

Има риск България да загуби между 30 и 60 млн. евро от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), признаха от Министерството на земеделието. От агроведомството съобщават, че все пак евентуалната загуба е намалена наполовина през последните 6 месеца, предаде БНР.

Основна причина за възможните отчисления на европори от програмата е,

не стопаните, получили финансиране, не успяват да изпълнят проектите си в срок и искат удължаване на сроковете в договорите си. Подобни са проблемите и при Програмата за морско дело и рибарство, където има риск от загуба на 20 млн. лв. Ако Европейската комисия признае като легитимни анексите към договорите, възможните загуби ще бъдат намалени още.

Данъчните промени падат в комисиите

Депутатите от икономическата комисия към парламента отхвърлиха на първо четене предложените от Министерството на финансите промени в данъчните закони. През миналата седмица това направиха и депутатите от бюджетната комисия към парламента. Освен от икономическата комисия предложените бяха отхвърлени и от тази по земеделие.

Най-съществената промяна е предложението да бъдат увеличени данъчните оценки на имотите с до 65%, което би довело до повишение на данък сгра-

ди със същия процент, а и до вдигане и на такса смет.

За големите корпорации с годишни приходи над 750 млн. евро е предложено въвеждането на допълнителен корпоративен данък от 5%, така че ставката да стане 15%.

От Министерството на финансите предлагат срокът за ползване на намалената ставка на ДДС от 9% за ресторантите да бъде удължен до края на 2024 г. Но за сметка на това да бъде въведен данък за бакшишите, във всички ресторанти с поне две звезди да дават заплатите само по банков

път и да приемат плащане с банкови карти, да бъдат вдигнати минималните осигурителни прагове за бранша и да има квоти за работещите в ресторанти на 4-часов работен ден.

Прагът за задължителна регистрация по ДДС да бъде увеличен от 100 000 лв. на 166 000 лв., но чак от началото на 2025 г., предлагат от Министерството на финансите. Сред другите предложения са хората да не плащат, ако не им дадат касова бележка. Както и да връщат на хората 0,5% от платения от тях ДДС, ако пазят касовите си бележки.

Сагата с дерогацията за руския петрол продължава

Парламентарната икономическа комисия прие на първо четене законопроект, внесен от Кирил Петков, с който се предлага вносът на руски петрол да отпадне в срок не по-рано от 1 март 2024 г. и не по-късно от 15 март 2024 г.

По време на обсъждането депутатът от "БСП за България" проф. Румен Гечев заяви, че позицията на политическата формация винаги е била против предлаганите текстове, които са в противоречие с интересите на българските фирми и семейства.

Той посочи, че ЕК е гласувала дерогация за Унгария и България, което означава, че помага на Русия. Гечев допълни, че подобно решение би предизвикало хаос и увеличение на цените на петролните продукти.

Депутатът от БСП Петър Кънев предложи да се назначи особен управител на рафинерията, каквато възможност законодателно е регламентирана, като целта е да има контрол върху това какво, къде и как се изнася и купува от "Лукойл".

Израелски войници показват на журналисти тесен каменен тунел, дълъг 150 м и водещ до поредица от подземни бункери под болницата "Аш Шифа". В края има жилищно помещение с климатик, кухня, баня и две метални легла в стая, облицована с пожълтели плочки. Халед Абу Самра, началник на отделение в лечебното заведение е арестуван

Крайната десница печели вота в Нидерландия

Не се очаква промяна в позицията на Хага за България в Шенген

Убедителна победа на крайнодясната и популистка Партия на свободата на парламентарния вот в Холандия. Лидерът ѝ Герт Вилдерс успя да спечели 20%, след като комбинира познатата си от преди антиислямска, анти-мигрантска и евроскептична позиция с риторика свързана със спешни проблеми като повишаването на разходите за живот, здравеопазването и сигурността. Вилдерс заяви, че Нидерландия не може да поеме повече мигранти и търсещи убежище и призова тя да блокира приемането на нови членове. В предизбор-

ната му програма фигурират и призови за референдум с цел излизане на Нидерландия от ЕС.

Вилдерс не е споменавал изрично Шенген, но предвид неговите позиции по други въпроси и по-ранни коментари за България, ако стане премиер най-вероятно позицията на страната ще стане дори по-категорична за членството на страната ни в зоната.

Пред ликоваци привърженици в малък бар в Хага Герт Вилдерс заяви, че "от фантастичната позиция с 37 места (в 150-местния парламент - бел.ред.), която не

може да бъде пренебрегвана от никоя друга политическа сила, Партията на свободата иска да си сътрудничи с другите".

Основните политически партии в Нидерландия имат резерви за коалиция с Вилдерс и неговата формация. На второ място се нарежда обединението на социалдемократите и зелени, предвождано от бившия еврокомисар Франс Тимерманс, а на трето място е партията на досегашния премиер Марк Рюте – консервативната Народна партия за свобода и демокрация.

Досега страната се упра-

вяваше от коалиция с общо 78 мандата, но сега съставните ѝ четири партии получават едва 41 места. През 2019 г. те партии преговаряха 271 дни за да направят коалиция, сега се очаква преговорите в десния сектор да бъдат още по-сложни.

Междувременно е възможно коалиция и без участието на Вилдерс - умерените консерватори на Рюте, които сега се водят от Дилан Йешилгюз-Зегериус, са отворени за голяма коалиция, но без Вилдерс да е премиер.

Коментар на стр. 6

Обвиниха ВМРО-ДПМНЕ, че побългарявала РСМ

Опозиционната партия "Левица" обвини ръководството на най-голямата опозиционна и дясна партия ВМРО-ДПМНЕ, че „работи по изпълнението на софийската платформа за побългаряване на РСМ" и че е част от широка коалиция заедно с управляващите СДСМ и ДСИ.

Движението обвинява консерваторите, че осигуряват парламентарен кворум и често гласуват с управляващите по различни законопроекти.

Според "Левицата" ВМРО-ДПМНЕ „е проект за вътрешно подкопаване на македонските позиции от българските служби", а „в сърцевината на идеологията на тези хора е залегнало българофилството и стремежът за затваряне на „македонския въпрос" в съответствие с великодържавния проект" на Тодор Живков. Лявата партия заяви, че лидерът на ВМРО-ДПМНЕ е "българска и антимакедонска партия, която ще побългаря конституцията и ще завърши процеса на предефиниране на македонската държава и федерализирането ѝ".

Кола се взриви до Ниагарския водопад

Граничните пунктове между САЩ и Канада близо до Ниагарския водопад бяха затворени в сряда, след като властите реагираха на експлозия на превозно средство на моста "Рейнбоу".

Двама души са загинали при взрива според американски медии, позоваващи се на властите. Не е ясна самоличността им.

Няма индикации за терористична атака при инцидента, заяви губернаторката на Ню Йорк Кати Хоукъл. По-късно от ФБР потвърди, че става въпрос само за "тежка катастрофа". Въпреки това разследването продължава.

Според свидетели автомобилът е идвал от американска страна, движел се е с висока скорост, отклонил се е, за да избегне друга кола, а след това са чули оглушителна експлозия и са видели голям облак дим близо до инспекционната станция.

След инцидента четири гранични пункта между САЩ и Канада са затворени като предпазна мярка.

НАКРАТКО

„Епидемия” от кражби на зехтин в Гърция

Гръцките фермери не могат да опазят зехтина от кражби. Поради високата цена на стоката са принудени да увеличат охраната на складовете. Според пострадали зехтинът се изнася нелегално за Италия, а оттам го продават в САЩ.

Над 2000 арестувани при полицейска акция в Турция

2136 души са арестувани при мащабна полицейска операция в Турция за три дни, съобщи вътрешният министър Али Йерликяя. "Няма да позволим на избягалите престъпници да се разхождат безнаказано по улиците. Няма да им позволим да нарушават спокойствието на нашите семейства", написа той в социалната мрежа Екс.

Кипър обсъжда рационално управление на боклука

В Кипър в следващите 6 години изхвърляните фасове на обществените места трябва да се намалят с 30%, според законопроект, който предстои да бъде обсъден в парламента. Общини, колежи и училища, фирми, НПО ще популяризират дейността си и добри практики, свързани с повторна употреба на отпадъци и намаляване на опаковките.

Заловиха шеф на охраната на наркокартел

Националната гвардия на Мексико е заловила Нестор Исидро Перес Салас - „Ел Нини", обвинен, че е отговарял за сигурността на картела Синалоа, ръководен от синовете на мексиканския наркобарон Хоакин "Ел Чапо" Гусман. Арестът става по-малко от седмица след като президентът на САЩ Джо Байдън се срещна с мексиканския си колега Андрес Мануел Лопес Обрадор.

Навършиха се 60 г. от убийството на Кенеди

Навършиха се 60 г. от убийството на 35-ия президент на САЩ Джон Ф. Кенеди. За убиец е посочен Лий Харви Освалд, застрелян от собственик на нощен клуб минути преди да се яви пред съда, което до ден днешен подхранва теориите за заговор.

Рекордни жеги в Бразилия

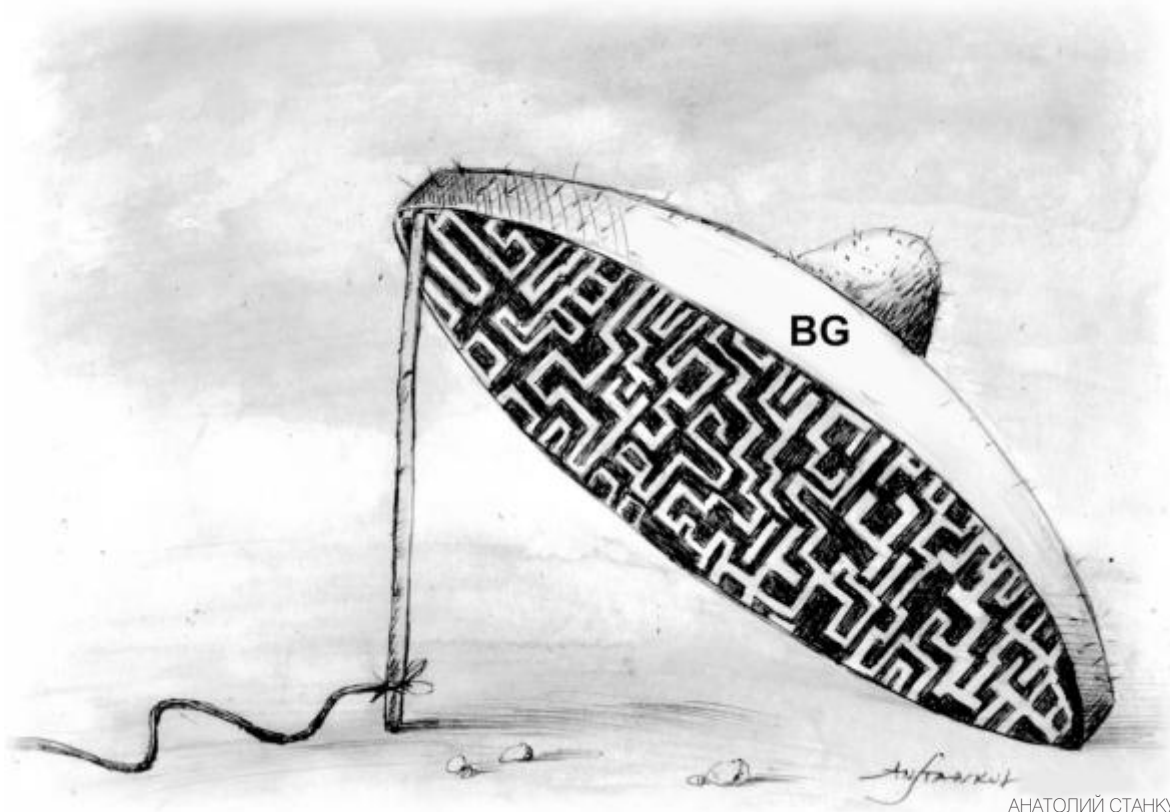
Почти цяла седмица Бразилия не спира да регистрира температурни рекорди. Живакът не пада под 44,8 градуса по Целзий. Метеоролозите обясняват случващото се с феномена Ел Ниньо и с промените в климата.

СНИМКИ БТА

Необезпокоявани от западните санкции, руснаците се готвят за посрещане на зимните празници и за пазаруване на подаръци. В московския ГУМ са поставили украсата, а актьори, облечени като Дядо Мраз и Снежанка забавляват посетителите

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Шенген - йок

Таня ГЛУХЧЕВА

Минаха дългоочакваните избори в Нидерландия. Вероятно политиките ни са тръпнали в очакване, съзирайки лъч надежда, че при смяната на правителството, има възможност да получим зелена светлина за Шенген. Да, ама не. Първо, защото тези, които евентуално можеха да вдигнат ветото почти нямаха шанс да спечелят, второ

- дори да бяха станали първа сила, едва ли щяха да сформират кабинет. Пък и ние сме им последна грижа.

Крайнодесният Герт Вилдерс, ударен по главата с бирена бутилка два дни преди вота, пък и не особено долкобван от социолозите, неочаквано спечели. Цели 37 депутатски места в 150-местния парламент. Това е повече от двойно в сравнение с предишните избори, сочат почти окончателните резултати.

Засега няма желани за коалиционни партньори. Но Вилдерс не изглежда притеснен. Не показва, че възнамерява да се отклонява от идеите и политиките си. За разлика от повечето крайнодесни популистски лидери в Европа, които

печелят донякъде с евроскептицизма си, а дойдат ли на власт, набързо променят нагласите си (например Джорджа Мелони), поне засега той си остава заклет евроскептик и смята да постави въпросът за членството в ЕС на референдум. Освен това неговата "Партия на свободата" обещава забрана на корана, джамиите и ислямските дрехи. Пред прирженици в Хага след излизането на екзитпол проучванията Вилдерс удвой антимигрантската си реторика, заявявайки, че нидерландците са гласували да обуздаят "цунамито" от търсеци убежище.

Както и да го погледнем - Европа никога няма да бъде същата. Поредицата от фатални

грешки на лидерите на Стария континент доведе до голямо напрежение, омраза, насилие и прибягване до затваряне на граници и отричане от европейските ценности.

При така стеклите се обстоятелства, наистина ли сме още толкова наивни да вярваме, че ще ни пуснат в безвизовото пространство? Става въпрос за народ, който не допусна жена с турски произход да стане премиер, въпреки че е доказан професионалист и общественото мнение за нея е много добро.

Бъдещето на ЕС и цяла Европа е неясно, възходът на националпопулизма е сигурен, а ние - клетки гаврошовци, седим и просим внимание и вдигане на вето. Шенген - йок.

Криза в жанра

От стр. 1

Недоверието към социологията като инструмент се поражда и от факта, че тя не е разглеждана като обективен зрител на процесите. В последните години, а България е печален пример за това, социологическите проучвания у нас станаха елемент от предизборната битка, а не нейно отражение.

Самите социолози се превърнаха в идеологически политкомисари, които не носят никаква отговорност за своите грешки

и откровени лъжи. Трябвало да ви припомним как цяла плеяда от блестящи, гениални, свръхпроницателни и супермъдри анализатори преди изборите през април с еротично наслаждение прогнозираха как БСП ще се срине до нивата на извънпарламентарна политическа сила. Това не беше социология. Това беше хибридна война.

Кой след това да вярва на социолозите? Хората ги подминават или просто ги лъжат. И тази криза в жанра е най-голямото изобличение на

времената, в които живеем и страдаме.

Социологията може да функционира правилно в свободно общество, където никой не се страхува или срамува от своите убеждения. Фактът, че тя е в криза означава само едно - свободата днес съвсем не е това, което беше преди 30 години.

Живеем в някакъв медиен авторитаризъм.

Той не вкарва хората в затвора заради неправилно мислене, но напълно ги игнорира и за него те изобщо не съществуват.

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТАНЦА. Празнува се от 1982 г. по инициатива на ЮНЕСКО. Датата съвпада с

рождения ден на френския балетмайстор Жан-Жорж НOVER - реформатор и теоретик на хореографското изкуство, известен като "бащата на съвременния балет".

1859 - ИЗЛИЗА ОТ ПЕЧАТ "ПРОИЗХОД НА ВИДОВЕТЕ" НА ЧАРЛЗ ДАРВИН (1809-1882). Английският биолог и естествоиспитател е основоположник на теорията за еволюцията. Първото издание се изчерпва за един ден, независимо от критиките, които се отправят към концепцията за естествения подбор. Според Дарвин еволюцията е резултат от взаимодействието на факторите изменчивост, наследственост и естествен отбор. В резултат на наследствената изменчивост и естествения отбор се образуват нови видове.

1896 - РАЖДА СЕ ЦАНКО ЛАВРЕНОВ, ХУДОЖНИК (УМИРА 1978 Г.). Няма завършено академично

художествено образование, възпитаник е на Френския католически колеж "Свети Августин", посещава частно рисуваелно училище "Св. Анна" във Виена. Първите му творби са в традицията на средновековната миниатюра - пейзажи от Стария Пловдив и Рилския манастир. Освен като художник, се изявява и като художествен критик. Има самостоятелни изложби в Прага, Будапеща, Варшава, Берлин и Москва. Националната художествена гимназия в Пловдив носи неговото име.

1929 - ПЪРВО РАДИОПРЕДАВАНЕ В БЪЛГАРИЯ. Група софийски

радиолобители инженери начело с техника Георги Вълков построяват 60-ватов радиопредавател в Инженерната работилница в София и осъществяват първите радиопредавания. На 25 януари 1935 г. цар Борис III подписва указ, с който радиоразпръскването в България става държавна собственост.

1966 - УМИРА КАТЯ ПОПОВА, ОПЕРНА ПЕВИЦА - СОПРАНО (Р. 1924 Г.). Загива при самолетна

катастрофа на български самолет край Братислава заедно с останалите 81 души на борда. Артистичната ѝ кариера е краткотрайна, но блестяща - над 20 роли, 600 представления, гастроли в повече от 20 страни, множество заслужени награди.

1991 - УМИРА ФРЕДИ МЕРКЮРИ, БРИТАНСКИ ПЕВЕЦ И КОМПОЗИТОР (Р. 1946 Г.). Фронтмен на

група "Куин", която след смъртта му се разпада, но по-късно отново се събира. Рожденото му име е Фарук Булсара, роден е на о. Занзибар. Най-успешният хит на групата е "Бохемска рапсодия" (1975), заемала първо място в класацията на Великобритания девет седмици. Издава с "Куин" 18 дългосвирещи плочи, има и самостоятелни албуми, сред които е "Барселона" с оперната прима Монсерат Кабайе.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СНИМКА АВТОРЪТ

ГЕОРГИ ПЕНЧЕВ е роден на 26 октомври 1933 г. в с. Стоките, Габровско. Завършва българска литература в Софийския държавен университет, след което защитава докторска дисертация върху българския исторически роман в Академията за обществени науки в Москва. По-късно става доктор на филологическите науки в Института за литература при БАН. Автор е на редица литературно-критически и теоретически книги за съвременната българска, руска и украинска литература, както и на публицистични книги. Журналист, бивш зам.-главен редактор на в. "Работническо дело".

ГЕОРГИ ПЕНЧЕВ:

ТАЛАНТЪТ ВЪРВИ С ВИСОКА НРАВСТВЕНОСТ И ГОЛЯМА ЧОВЕЧНОСТ

Истинският писател не може да не бъде с болките на обикновените хора, казва известният литературен критик, публицист и журналист

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

■ Г-н Пенчев, наскоро отбелязахте 90-годишен юбилей. Каква е Вашата равностетка за изминалия път?

- Животът, който е отишал, не може да се коригира. Той не е книга. Могат само да се правят поуки. Но те са полезни за другите. Моята първа поука е, че в своя живот човек трябва да има ясна цел и да я следва. Въпреки всичко. Което ще рече - да има и характер.

Пътят ми тръгна от малка махала в Севлиевския балкан. Хората живееха със скотовъдство и бедно земеделие. Блъскаха от сутрин до мрак за единия хляб. А аз исках да уча. Тръгнах въпреки бедността. Имаше и глад, и студ, и много мизерия. Но успях. Имаше и добри хора, които ми подаваха ръка. Завърших висше образование, завърших аспирантура, станал кандидат, доктор на науките... Като погледна откъде тръгнах - твърде дълъг път съм извървял.

■ Този Ваш път е свързан с литературата и с журналистиката. Кога и как се срещнахте с тях?

- Преди да се срещна с литературата, другарувах дълго с журналистиката. Десетина години от живота ми минаха във вестник "Работническо дело" (преди това в окръжния вестник "Септември" в Стара Загора). Светли, хубави, творчески години. Мисля, че там израснах като човек и като творец. Запознах се с най-добрите писатели, художници, артисти, дружихме и се опитвахме да вършим достойни дела. Искам да разкажа за две такива начинания. Заедно с ръководството на Съюза на българските писатели създадохме рубрика във вестника "Писателят и родния край". Писателите отиваха по родните си места, за да разкажат за тяхното минало и сегашните проблеми. Тези очерци започваха от първа страница на вестника. Накрая излязоха и в отделна книга. С ръководството на Съюза на българските художници създадохме галерия на името на вестника. Най-добрите художници изпращаха свои графики, които излизаха в неделния брой на първа страница с подходящо оформление. Тази идея подкрепиха майстори като Златко Бояджиев, Стоян Венев, Светлин Русев.

На стр. 8

ТАЛАНТЪТ ВЪРВИ С ВИСОКА...

От стр. 7

Накрая оригиналите бяха рамкирани и украсиха цялата редакция. Тогава във вестника работеше младият художник Христо Миланов, който положи много усилия за това дело... След промяната копоите на Иван Костов за една нощ унищожиха всички. От "обич" към изкуството. Напомням за тези две прояви, които се родиха във вестника и които издигнаха много нависоко неговия авторитет в обществото. Писателите и художниците видяха, че нямат по-висока трибуна от него. Това трябва да се помни и да се развива в новите условия.

■ **Кое смятате за най-голямо постижение в своя живот?**

- Както общо е поставен въпросът, веднага ще река - моето семейство. Ако нещо съм постигнал в творчеството, дължа го на най-близките си хора и особено на съпругата си Магда и сина си Влади. Те са част от мене, от моя живот. Особено през последните години и след прекарания инсулт. Аз живея чрез тях. А имам и великолепни внуци - Гошо и Ицо, които са ми опора и светла надежда. Колкото до онова, което съм създал в литературата, трудно е сам да правя оценка. Но все пак съм критик и съм искал да бъда обективен. Най-сериозното ми дело е тритомното изследване на българския исторически роман. Могат да духат всякакви ветрове, но това дело ще остане. Бих споменал още изследванията за Чудомир, за Луначарски. Написаното за писателите А. Гуляшки, Б. Райнов, П. Матев и др. е моят съкровен поглед към човека и неговото творчество.

■ **Обицвали сте с някои от най-големите ни писатели. Пазите ли ярък спомен за случка, която не може да се забрави?**

- Всяка среща оставяше дълбока следа в съзнанието, защото те бяха редки хора. Талантът върви с висока нравственост, с голямата човечност. Помня добре акад. Георги Цанев, който беше мой преподавател в университета, а когато следвах аспирантура и потърсих съвета му, той ми написа дълго, дълго писмо, което много време държах до главата си. Или големият писател Емилиян Станев, който не беше чувал за мене, но ми написа умно и интересно писмо, което влезе в тъканта на моето изследване за историческия роман. Още много примери мога да споделя. Но ще разкажа за руския учен акад. Дмитрий Феодорович Марков. Той беше най-добрият познавач на българската литература в Русия, беше възпитал много български писатели. Неговият дом беше отворен винаги за българи. Имах щастието да ми бъде научен ръководител, когато учих в Московската академия. Вече бях се завърнал у нас, когато той получи голяма българска награда и дойде в София. Бяхме с него и с Магда на Витоша. По обед влязохме в един ресторант. Случихме на сватба. Седнахме около една маса, а близо до нас седеше гайдарят на оркестъра. По едно време съзрях, че от очите на Марков текат сълзи. Той ми даде знак, че иска да излезем навън. Разказа ми спомен за своето детство. Когато бил малък живеели много трудно. Баща му ходел да свири из селото за къшей хляб. А сега той получава високи държавни награди... Върнахме се в ресторанта, сватбата продължаваше.

■ **Дълги години работите върху историческия роман. Кои са неговите върхови постижения?**

- Нашият исторически роман има дълголетни и светли традиции. Върху това поле са творили мъдри и даровити писатели. Казвам неслучайно мъдри. Защото навлизането в дебрите на мина-

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

С Тодор Корув по време на литературна дискусия

Разговор с Андрей Гуляшки

лото е като броденето през тъмен лес. Твърде много неопитни писатели са потънали в този лес. Освен добро историческо познание за автора в този жанр е потребно да има такова художествено мислене, което е способно да даде път на историческото прозрение. Годините са ме убедили, че този писател трябва да носи в сърцето си пламенна обич към родното, към българското. Тази чиста обич трябва да обогатя разказа за хората от миналото. Тогава те могат да прескочат в нашия ден.

Има периоди в развитието на нашата литература, когато историческият роман е бил водещ в литературния процес. Такова е времето през 60-70 години на XX век. Тогава творят Вера Мутафчиева, Антон Дончев, Емилиян Станев, Генчо Стоев, които създават бележити творби за нашето минало. Но топло отношение на българина към историческото четиво се е оформило рано от романите на Стоян Загорчинов, Фани Попова-Мутафова, Димитър Талев, Стефан Дичев, Яна Язова...

■ **Днес също се пишат исторически романи. Развива ли се традицията и къде е границата между фактите и въображението?**

- През последните години нямам възможност да следя отблизо литературното развитие, трудно чета. Затова не мога да съдя категорично за процесите. Но още в третата част на изследването си за историческия роман включих произведения от млади автори: Милен Русков, Бойко Беленски, Павли-

на Павлова... Радвам се, че те успешно продължават и развиват своята дарба и навлизат все по-дълбоко в дебрите на историята. Колкото до отношението между фактите и въображението - това е принципен проблем на жанра. Много спорове има и те продължават. Всичко зависи от таланта на писателя, от неговата концепция за създаваната творба. Рецепти няма.

■ **Какво мислите за съвременната българска литература? Чува ли се гласът на писателя?**

- Преди няколко години публикувах студия, в която развих своите виждания за сегашния литературен процес. Мисля, че литературата, както и обществото ни, влязоха в твърде сложна криза, на която не се вижда краят. Към това трябва да добавим, че управниците все повече засилват американското влияние във всички сфери. Получава се нещо удивително! Българската култура и нравственост, които имат хилядолетен път, се смачкват съзнателно, за да се отвори място на американския начин на живот. А той ни е чужд и няма общо с българската нравственост. Под знамето на европейско приобщаване искат да ни накарат да живеем и мислим по начин, далечен и чужд за българина...

Интересен и навременен е въпросът за ролята и гласа на българския писател в днешното общество. Това значи днешният писател да се извява всеки ден като достоен син на своя народ, да пази неговите интереси, да носи знамето на прогреса. За голямо съжаление

днес не е така. Гласът на българския писател не се чува. Боя се, че мнозина колеги са в ролята на чиновници в обществото и мислят за прехраната си. Сякаш не ги вълнуват трудните проблеми на времето. За да бъде забелязан, писателят трябва на висок глас и ясно да заяви своята позиция. Ще мечтаем за времето на Иван Вазов, когато пред неговия дом са се гълпели млади и стари, за да чуят неговия глас, неговото мъдро слово. Далечни времена.

Искам да вярвам, че онзи, които се чувства истински писател, не може да не бъде с болките на обикновения човек. Време е да се събуди съвестта на днешния писател и не наградите да го блазнят, а с какво е помогнал на народа си, за да мръдне макар и малко напред. Другото е заблуда. Около началниците ще се кълбят звани и незвани, ще си делят бедния къшей от писателското имане и ще пеят "осанна" на шефовете. Но ще го правят от името на народа. Време е за решителност!

■ **Разкажете за идеята на новата Ви книга "Чеда на духа".**

- В предговора към книгата съм казал за своя замисъл. Мисля, че въпреки всички трудности, въпреки народните несгоди, България продължава да бъде "Държава на духа", както навремето я определи акад. Лихачов. Вярвам, че основните носители на духа са писателите. Затова разказах за ония съвременни български писатели, които вървят в челото на творческия процес и с които съм другарувал и малко или повече ги познавам като личности. Много техни книги разширяват художественото познание, проникват по-дълбоко в народния живот, по неповторим, оригинален начин показват истината за днешния човек. Например хуморът на Чудомир. Такъв чист и дълбок поглед към тайните на народната душа е наистина неповторим... Или мъдрите, философски прозрения на Емилиян Станев. Или дръзката космическа проникателност в поезията на Любомир Левчев... Тези писатели наистина чертаят нови хоризонти за литературата като човешко познание. Каква е мисията на тези и още, още творци на духовността? Такава, каквата е била винаги - да осветяват пътя към бъдещето.

■ **Оптимист или песимист сте за бъдещето на България?**

- Родината ни преживява труден период, влязла е в някаква дупка. Но това не може да продължава дълго. След големите обществени промени другите държави надграждаха своя живот. А българските лъжедемократи решиха, че всичко старо трябва да разрушат. И какво стана? България заприлича на тъпкана от хуни. Имахме хубаво земеделие със съветовни резултати, имахме промишленост на високо равнище. Те всичко разрушиха и върнаха България с десетилетия назад. Такава е съдбата на нещастна България - да страда от своите управници. Често повтарям една мисъл на акад. Петър Динев, който добре познаваше съдбините на отечеството. В последния ни разговор той изрече думи, които не забравям: "Хубав народ е нашият, работлив, кадьрен, но не случва на управници. Все стоят на главата му некадьрници, с ниска култура и без опит, но с претенции." Като се вглеждам в историята, наистина така излиза. Не че не е имало и мъдри, кадьрни хора. Но съдбата си е съдба...

Оптимист съм за бъдещето. Толоква векове българите са държали високо флага на българщината на този ветровит кръстопът, че сега ли няма да пребъдат. Дано по-бързо стъпим на общия европейски кораб. Ако съхраним своите национални добродетели в общия дом - бъдещето ще бъде слънчево. Дано успеем. Много вярвам.

ОТ РЕДАКТОРА

Скъпи читателю!

В този брой на приложението за литература ще си припомним за флагмана на съвременната любовна лирика Евтим Евтимов, от чието рождение неотдавна се навършиха 90 години. А Съюзът на българските писатели отбеляза своята 110-годишнина...

Приятно четене.

Продрум ДИМОВ

На 30 октомври се навършиха 90 години от рождението на Евтим Евтимов. Трудно бихме открили друг творец, който да е успял да си завоева такива водещи

Виртуозен майстор на интимната поезия

позиции във възходящото развитие на днешната ни любовна лирика. Без неговото уважително творческо присъствие в тази област едва ли е мислим днешният богат емоционално-тематичен облик на интимната ни поетична словесност.

Още като ученик проявява афинитет към изящната ни словесност, а първото му стихотворение е прието радушно от в. "Пиринско дело" в Благоевград. През следващите години негови нови поетични рожби се появяват по страниците на периодичния печат, чрез които е забелязан в литературните ни среди. Те привличат

вниманието и на Елисавета Багряна, която се среща с младия автор, харесва първите му обнадеждаващи поетични изяви и му предрича добро творческо бъдеще. Така през 1962 год. се появява неговото забележително стихотворение "Отец Паисий обикаля още". Според мен тази творба отприщва окончателно енергията на творческия му потенциал.

През 1958 год. излиза дебютната му стихосбирка "Будни клепачи". Характерните за времето социално-патриотични мотиви звучат в "Люлка под върховете", "Пирински балади", "Поема за България", "Пирински орел" и др.

Евтим Евтимов е и автор на произведения със сериозно социално-гражданско съдържание: "Въздух за гласността", "За това ли беше всичко", "Разрушаване на паметника: Дневник на писателя". И всичко това е съчетано със завидно гражданско поведение, вярно на неговата неподкупна съвест и доблест.

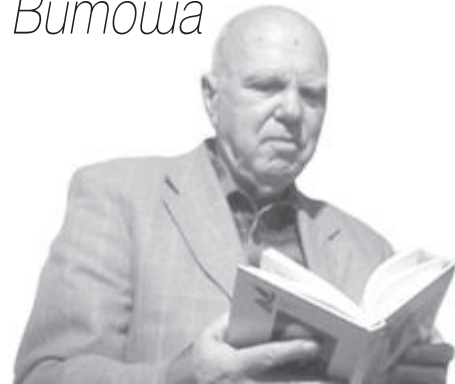
ИМЕНА

пред могъщата сила на любовта авторът от Петрич изразява по един категоричен емоционален начин още в първата си любовно-изповедна творба "Обич за обич". Следват творчески десетилетия и стихосбирки, посветени на тези най-силни човешки преживявания: "Книга за една обич", "Лирика", "Човекът", "Нощи", "Обич за обич", "Горчиво вино" и много други. За отбелязване е, че любовната му лирика стана особено силна през 90-те години: "Ако ти си отидеш", "Виното на мрака", "Златна пепел", "Дяволска ракия", "Златно видение", "Между две ракии", за да стигнем до едно от върховете му интимни заглавия - "Причастие за влюбени". Много от тези стихотворения бяха озвучени блестящо от приятеля му Тончо Русев и превърнати на песни.

Присъствието на Евтим Евтимов в интимната ни поезия диша различен въздух, озониран от здравия народен бит, обичай, традиции, празници, обреди, в които

СТИХОТВОРЕНИЕТО

Онази вечер
в полите на
Витоша

Евтим ЕВТИМОВ

Онази вечер в полите на Витоша?
Нима мога да я забравя?

Високите дървета още се люшкат
над мене

и още чувам твоя глас:

- Колко е хубаво да лежиш направо
на земята

и да мълчиш!

Зелените треви
като меки коси
още шепнат между моите пръсти
и аз разбирам, че света се осмисля,
само когато човек обича
истински,
безумно,
всеотдайно
един човек на този свят.

...Онази вечер в полите на Витоша!

О, другите никога няма да разберат,
че една вечер може да бъде красива,
богата,
дори когато само си стоял с обичания
човек

под дърветата,
без дори да го целунеш,
без дори да продумаеш -
когато си мълчал,
но си чувствал,
че до твоето рамо е нейното рамо,
твоята ръка държи нейната ръка,
това, което виждат нейните очи,
виждат и твоите,
късчето небе над нея
е и твоето небе,
поляната, на която лежи,
сега е и твоя постеля,
синята тишина на вечерта
слиза и за тебе,
сега, когато мисли тя за тебе,
ти също
мислиш
мълчаливо за нея.

Колко е хубава една такава вечер,
колко е хубава!

Онази вечер на Витоша!
Светлата.
Синята.
Нашата.

Редактор
Боян БОЙЧЕВ

ЮБИЛЕЙ

Носители на духовния код на нацията

Юбилейните събития по повод 110-годишнината на Съюза на българските писатели се проведеха на 15 и 16 ноември 2023 г. в София с участието на стотици писатели от страната и чужбина. Честваното беше под патронажа на президента на Р България Румен Радев, който присъства лично и поздрави писателите по време на тържествената вечер в Централния военен клуб. Г-н Радев подчерта, че в СБП членуват поколения поети, писатели и публицисти, които носят духовния код на нацията. "Наш дълг - на държавата и цялото общество - е да Ви подкрепяме, защото културата, словото, идеята и ценностите са спойващите елементи на нацията ни", каза още президентът.

В словото си председателят на СБП Боян Ангелов

СНИМКА СБП/ РАДОСЛАВ БОНЕВ
Председателят на СБП
Боян Ангелов

припомним историята на съюза, основан през септември 1913 година от деветнадесет млади писатели, като наблегна на един малко известен факт - тогава това е първата писателска организация в Европа. Заместник-министърът на културата Амелия Гешева прочете приветствие на министъра на културата Кръстю Кръстев. От името на Янка Такева и Синдиката на българските учители Десислава Василева връчи поздравителен адрес и Юбилеен златен медал. Последва приветствие и от Снежана Тодорова - председател на СБЖ, която прочете поздравителен адрес и връчи плакет "Златно перо" за СБП.

Водеща на тържеството бе актрисата Ирен Кривошиева, която заедно с Добрин Добрев Финиотис рецитира

любовта неизменно битува и ободрява, обогатява душевността на българина. Именно това придава уникален характер на любовната му лирика, наситена с нежна и примамлива романтика, успоредена с много обич, благородни стремления и красиви човешки преживелици. Поетът ненаситно черпи от непресъхващия извор на вековечната народна душевност. И може би тази различност му позволява да стане своеобразен родоначалник на народностното направление в генезиса на любовната ни поезия и неин флагман.

Йоан Кьосев покори японската публика

За успеха се изисква саможертва още от детството. Да свириш, докато другите деца играят, казва многообещаващият обоист

Надежда УШЕВА

Младият обоист Йоан Кьосев покори Tokyo Metropolitan Theatre с изпълнението си като солист пред пълна над тринадесетхилядна зала на Овое Concerto in D Minor на италианския композитор Алесандро Марчело и "Гротеска" за соло обой на българския композитор Костадин Чилев, както ДУМА писа.

Концертът се състоя в рамките на 36-ия Международен музикален фестивал в Токио, организиран от японския диригент Мицуйоши Оикава, председател на Японската асоциация за културен и музикален обмен.

Поканата към Йоан от маестрото е отправена преди КОВИД-пандемията, но се осъществява едва на 27 октомври т.г.

Още през 2020 г. можеше този концерт да се случи, всичко беше уговорено, тогава обаче заради пандемията не можах да пътувам. И миналата есен маестрото пак се свърза с мен и успяхме за година да организираме всичко по гастролата ми, разказва за ДУМА Йоан Кьосев, който свири за първи път пред 13-хилядна публика и още е в плен от топлото й и сърдечно гостоприемство. Свирих в най-голямата зала на Tokyo Metropolitan Theatre. Не го очаквах! Бях особено впечатлен! Доста сериозно напрежение и вълнение изпитвах, докато изляза на сцената, признава младият обоист. По думите му човек започва да се чуди и изглежда твърде малък в цялото това пространство.

Много красиво се получава изпълнението с техния оркестър, звучи перфектно в такава огромна зала. Удоволствие беше за мен, допълва музикантът, който

получи безкрайни аплодисменти и бе изкарван трикратно на сцената

с изпълнението си на "Гротеска" на бис.

Японската публика, особено към чуждестранни изпълнители и към класическа музика, е доста по-отворена. Може да се дължи и на факта, че при тях има по-малко класически концерти като този, на който бях поканен. Там такъв концерт се случва веднъж в годината. Японците ги посещават с по-голямо желание и любопитство, отколкото българската публика, отбелязва солистът, който е възпитаник на Националното музикално училище "Любомир Пипков" в класа по обой на Атанас Калев и на Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" в класа по обой на проф. Спирос Петков. В момента Йоан завършва докторантура в НМА със същия ръководител. Остава му само да си предаде дипломната работа.

На класическите концерти има хора на различна възраст. Не бих казал, че любовта към тази музика може да се възпитава, понякога имаш нужда да послушаш точно нея, дори никога преди да не си го правил. Изведнъж някоя композиция ти грабва ухото и искаш да я чуеш и разбереш. Това е нещо, което не може да се възпитава, но ако едно дете има интерес, то винаги ще намери пътя, разсъждава Кьосев.

Роден на 15 август 1994 г. в София, той започва да свири на пиано на 7-годишна възраст в читалище "Бъднина" в кв. "Младост", а през 2005 г. тръгва на уроци по обой. Заслуга за музикалното му образование има майка му Аделина.

Фамилията ни е пълна с музиканти и майка реши към музиката да насочи

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

мен, сестра ми и брат ми, който дълго беше пианист с успешни концерти. Започнах с пиано, но повече предпочитам да играя навън до деня, в който не ме заведоха на урок по обой. Веднага, щом чух как звучи този инструмент, пожелах си да мога да го направя по същия начин да звучи така прекрасно, разказва даровитият обоист. Според него

за успеха са необходими, освен много труд, и упоритост и саможертва

Всеки ден работа и пак работа. Талантът е десет процента, които правят разликата между хората, които много работят. Саможертва още от детството се изисква, да свириш от малък, когато другите деца играят. Иначе изоставаш много спрямо останалите, убеден е Йоан. Той в момента свири в Академичния симфоничен оркестър на НМА, където всяка сряда от 18 ч. изнасят приятни концерти. Там могат да се намерят младите таланти, които учат в академията и се развиват, за да може да излязат и на по-големи сцени.

По думите на Кьосев у нас има добри оркестри не само в София, но и извън нея, които се поддържат от министерството или от общините. Те дават хубаво начало за студентите. Например Симфонията - Враца инвестира в младите хора, да се развива талантът, музикалността им. Препоръчвам на всеки музикант, който не е свирил с оркестъра във Враца, да направи всичко възможно да стигне дотам. Също в Пазарджик има много хубав оркестър, който дава шанс на младите музиканти. Има чудесни оркестри, където, ако иска, човек може да се труди и да се развива, твърди българинът, станал любимец и на японската публика. Доскоро самият той свири в оркестъра във Враца, но решава да го напусне, защото се пътува много и не му остава време за репетиции.

Йоан Кьосев има многобройни участия в България и чужбина

като солист и водач на група в концерти на Филхармония Пазарджик, Плевенската филхармония, Филхармония Пловдив, Българското национално радио, Националната опера и балет и др. От юни 2008 г. се включва в Детско-юношеската филхармония "Пионер". Участва в концерти на филхармонията в зала "България" и Националния дворец на културата, както и в турнета в чужбина. През декември 2009 г. завършва майсторски клас по обой при проф. Хансборг Шеленбергер в Пловдив.

От 2008 г. е част от духово трио с ръководител Росен Идеалов, с което през април 2011 г. печели III награда на IX Международен конкурс за немска и австрийска музика "MAGIC" в Бургас. През ноември 2014 г. се включва в двуседмично турне във Франция със сборен състав с изпълнения на оперен репертоар, а през декември 2014 и 2015 г. участва в представленията на балета на Чайковски "Лешникотрошачката" и Новогодишния концерт от програмата на Софийската опера и балет. През август 2015 г. като част от трио "ConFuoco" се изявява в Международна лятна академия в Австрия. През април 2016 г. печели първа награда и златен медал в трета възрастова група, специалност "Обой", на XXV Национален конкурс "Светослав Обретенов" в Провадия.

Част е от Балканския младежки оркестър, с който концертира в рамките на "Варненско лято" с диригентите Максим Ешкенази и Любомир Денев-младши.

Всички обичат... Фейсбук

Над 600 хил. евро са дали партиите за предизборна реклама в социалната мрежа

Юлия КУЛИНСКА

“Защото те обичам... Друго и да няма - ти за мен си всичко!”... Рефренът от песента на Роси Кирилова спокойно може да е лийтмотив на политическата реклама, която се развихри по време на предизборната кампания във Фейсбук. Социалната мрежа се напълни с призови за гласуване за този или онзи любимец-кандидат за кмет или за общински съветник. Постваха себе си и политиците, и техните привърженици и враговете им, разбира се.

Обяснението в любов към създаването на Марк Зукърбърг обаче има и финансово изражение. Оказва се, че партиите и коалициите са напълнили гущката на социалната мрежа с над 600 000 евро за един месец, сочи анализ на Институт за развитие на публичната среда.

Според данни за потребителите във Фейсбук в България платформата се използва от 4,6 млн. души. И затова не е учудващо, че

партиите все повече залагат

на промотиране в тази социална мрежа по време на предизборни кампании.

Този тип реклама има няколко предимства. На първо място тя предоставя много добра възможност за насочване на послания към конкретни групи от избиратели. По този начин

се увеличава ефективността на похарчените средства. Тази реклама е за предпочитане, защото често изисква много по-малък екип от експерти за изпълнение. Ефектът от популяризираното съдържание продължава да съществува и след изтичането на платения период чрез споделянията и коментарите на последователи, достигайки повече симпатизанти. Предимство е, че

при рекламата в социалните мрежи липсва „медиатор“

между кандидатите и евентуалните потребители на съдържанието. Това дава възможност за непосредствена обратна връзка. От друга страна обаче, различни международни изследвания показват, че именно заради липсата на критичен посредник, каквато роля би следвало да имат журналистите, между партиите и широката публика, такъв тип

платена комуникация е предпочитана от популистките формации, коментират експертите.

Данните, включени в проучването, обхващат периода от 9 август до 6 ноември 2023 г. Това е времето, в което протече организацията на изборите и същинската предизборна кампания, в т.ч. и за втория тур по места. Функционалностите на Фейсбук не позволяват по-конкретно прецизиране на датите. В този период е имало общо 532 страници в България, инвестирали суми от 100 и повече евро, за реклама на съдържание, свързано с избори, политика или социални теми.

Общата сума на засечените средства възлиза на 605 801 евро.

Най-много за реклама на своите кандидати

в социалната медия са отделили от ПП-ДБ - 271 783 евро. Следват представителите на ГЕРБ-СДС с 105 567 евро и партия

СБОР, която е похарчила 65 126 евро. Най-малко пари е похарчила БСП - 8 641 евро.

В случаите, в които реклама е заплащана от името на някоя от партиите от коалицията ПП-ДБ сумите са обединени. Така например рекламата на страницата на Васил Терзиев, който спечели кметското място в София, е реализирана от името на “Да, България”, но всички средства са включени към общата сума на коалицията. В нея е добавена и рекламата на “Спаси София” и кандидатите свързани с нея, тъй като тя бе част от местна коалиция заедно с ПП-ДБ в столицата. Идентично експертният екип е обединил сумите на коалицията ГЕРБ-СДС.

От данните става ясно, че политическата реклама в социалните мрежи е все по-използвана в предизборните кампании у нас. Някои партии и кандидати

отделят значителни средства за реклама във Фейсбук, почти съизмерими с разходите за отразяване в телевизиите с национален обхват.

Комуникирането на посланията в социалната мрежа

дава по-голям шанс за малките партии

и новите кандидати, които нямат достатъчен ресурс за платени материали в традиционните медии. Фейсбук е и лесен и ефективен канал за предаване на посланията към избирателите.

Установяването на окончателните суми, вложени за политическа реклама в социалната мрежа е все още силно затруднено, въпреки въведените в последните години правила за повишена прозрачност. Сред причините за това е фактът, че редица кандидати финансират от свое име постове си във Фейсбук без да е възможно да се установи партията/коалицията, която ги е издигнала. Има и случаи на партийни активисти, които не са участвали в местните избори, но спонсорират реклами за кампаниите на кандидати по места.

Информация за окончателните разходи на участниците в местните избори ще получим, когато бъдат публикувани отчетите им от кампанията. В тях обаче също няма отделна графа, в която да бъдат отчитани средствата за реклама в социални медии.

За сравнение партиите и коалициите заделиха общо 2 076 471 лв. без ДДС за реклама в електронните и печатните медии. Отново основен дял в разходите има коалицията ПП-ДБ. Тя се нарежда на първо място с вложени 829 278 лв. На второ място по разходи е партия “Възраждане” - 271 758 лв. Следва ГЕРБ с 241 025 лв.

Феноменът на Марк Зукърбърг е мощен инструмент

Изобретението на Марк Зукърбърг - Фейсбук навършва 19 години. Социалната мрежа е планетарен феномен. Всеки трети жител на Земята е неин потребител. Фейсбук е мощен инструмент за влияние и далеч не е безобидна комуникационна мрежа, както е замислил неговия основател. Началото е поставено от 19-годишния второкурсник Зукърбърг, който първоначално създава уебсайт за студенти и възпитаници от Харвард. През 2004 г. Фейсбук е просто портал за свързване на студенти. Основната идея на социалната мрежа е да позволи на хората да се свързват чрез мрежата на големи разстояния и да се намират помежду си през годините.

В края на 2004 г. е регистриран първият милиони потребители. През септември 2006 г. не само американски студенти могат да се регистрират в социалната мрежа, но и всички желаещи. През 2007 г. 23-годишният вече Зукърбърг става най-младият милиардер в света. Сега състоянието му е над 100 милиарда долара.

Фейсбук е от първостепенно значение за информацията. С годините значението на социалните мрежи вече не е еднакво, но за много аудитори е много по-високо от всички други комуникационни канали. И обратно, традиционните медии търсят възможности, много от които правят добри инициативни стъпки чрез Фейсбук и Ютуб. Всъщност, чрез изобретението на Марк Зукърбърг с отчитането на информационните потоци по-голямата част от света се контролира, така че Фейсбук има доста добри перспективи за себе си.

ЕК готви нов регламент за политическата реклама

Европейската комисия готви нов регламент за политическата реклама, която да влезе в сила за европейските избори през 2024 година. Той ще включва ясно посочване на поръчителя и стойността на рекламните съобщения. Новите правила са насочени преди всичко към интернет платформите и социалните мрежи. Според Брюксел е необходимо гражданите да бъдат наясно, когато попадат на платено политическо съдържание както онлайн, така и офлайн. Те следва да виждат кой е платил даденото послание и защо. От ЕК уточняват, че новите мерки ще защитят европейския демократичен процес и ще го предпазят от манипулации.

Политическа реклама са съобщенията от дадена партия или коалиция, за нея или от нейно име, както и т.нар. тематично насочени реклами, които може да повлияят на резултата от избори или референдум, на законодателен или сходен процес или на поведение при гласуване.

Предлага се тези реклами да са на видно място с ясно обозначение, че става въпрос за политическо съобщение, да са изписани името на платещия или спонсора, както и крайната организация, която контролира спонсора, нужно е да има информация за платената сума, източниците на използваните средства и връзката между рекламата и съответните избори или референдуми. Личните послания, които самите политици публикуват в профилите си, остават извън обхвата на регламента. Но и в тези случаи трябва да се има предвид съдържанието, използваният език, контекстът и целта на съобщението.

Най-скъпата компания в историята - възход и крах

7.5 трилиона долара би била стойността на VOC днес - няколко пъти повече от пазарната стойност на гиганти като Apple, Microsoft или Google

Как изглежда най-богатата бизнес компания, съществувала някога в света? Apple или Microsoft веднага ни идват на ум, но в историята има много по-мощни икономически структури. Сред тях е Холандската източно-индийска компания, лидер в класацията на експертите по стопанска история.

Деветте най-богатите компании в света в историята според Daily Finance са:

1. Dutch East India Co.
2. Mississippi Co
3. South Sea Co
4. Saudi Aramco
5. PetroChina
6. Standard Oil
7. Microsoft
8. Apple
9. Bell System.

Dutch East India Co. (Холандска източноиндийска компания - Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC), 1602-1799) е първата в света мултинационална компания, която търгува с екзотични подправки по целия свят. Бреговете на Индонезия привличат търговци от Испания и Англия, но холандците са тези, които успяват да спечелят битката за ресурси и да станат "господарската раса" в мултинационалната Източна Индия (съвременна Индонезия).

Холандската източно-индийска компания е първата частна компания в историята, която е изцяло собственост на акционери. Освен това тя е и първата компания, която емитира акции. Сферите на влияние на компанията са Америка, Африка, Япония и Малайските острови.

7.5 трилиона долара би била стойността на VOC днес, коригирана с инфлацията: това е няколко пъти повече от пазарната стойност на съвременните гиганти като Apple, Microsoft, Amazon или Google.

Как нидерландците станаха господари на Източна Индия

През 16-ти век крайбрежието на Индонезия е било разпокъсана територия с вулканични острови и кралства, воюващи помежду си. Мисионери, търговци и авантюристи от цял свят добавиха цвят, продавайки подправки, злато и дори религия. Холандците не бяха изключение - техните шпиони откраднаха карти от китайски и португалски търговци и след това решиха да отплават за ценни стоки до Източна Индия.

Успешният бизнес "не се получи" веднага: четири хо-

ландски кораба бяха разбити, те трябваше да убият явански и португалски търговци и местен принц на остров Мадуро. Въпреки кървавата следа, командирът на холандските кораби Корнелис да Хаутман се завърна в Холандия, като успешно изпълни задачата си - беше прокаран директен път на изток и стартира компания за продажба на "златни подправки".

Кои подправки струваха злато? Карамфил и индийско орехче се купуват в Ротердам и Амстердам, търговията се развива от Малука до Абон и носи на холандците печалба

Компанията полага основите на съвременната индонезийска държава

от 400%.

Въпреки очевидния успех на предприятието, има редица неразрешими проблеми. Еднократните пътувания за подправки от Холандия до Източна Индия носят риск за живота и парите. Британците и португалците - преки конкуренти на VOC, също започват подобни експедиции.

За да запази надмощие в Източна Индия, холандското правителство решава да последва примера на Англия с нейната английска търговска компания и създава своя собствена Vereenigde Oost-Indische Compagnie ("Обединена холандска източноиндийска компания") през 1602 г., която съществува почти 200 години.

Собствениците на компанията успяват бързо да организират контрол върху търговията и да оцелят сред конкурентите от Европа: през 1610 г. VOC създава поста на генерален губернатор в Източна Индия и "Съвет на нациите" в Холандия, за да контролира финансовите дела, през същия период първата централа се появява в Амбон. Ян Питерзун Кун, първият управител, помогна на компанията да завладее всички пазари и успешно да изтласка конкурентите, след което възможностите на

компанията станаха почти неограничени.

Холандците получават възможност да секат монети, да наказват и вкарват в затвор, да подписват договори, водят войни, прокарват закони, изграждат крепости и заграбват земи

Индийското орехче е причината за няколко англо-холандски войни

Индийското орехче се превърна в най-ценената подправка в Европа: смяташе се за афродизиак и наркотик, а също така потискаше миризмата на

на Джакарта). И всичко това заради уникалното индийско орехче, което расте само по тези места!

Между другото, британците водят две войни за малкия остров Рун, опитвайки се да го отвоюват от холандците. В резултат на това холандците трябваше да се откажат от известния американски остров Манхатън, разположен на другия край на света, след което британците най-накрая се отказаха от претенциите си към остров Рун.

2 години след кървавото клане на конкурентите, холандците измъчват и убиват 10 търговци на английската компания, освен това започват кланета в Амбон и островите Банда. В резултат на това конкурентите нямат друг избор, освен тихо да се оттеглят към по-безопасните брегове на Индия и Китай. Уникалният и бо-

компанията започна да гние отвътре. Причините:

- Корупция - въпреки високите глоби служителите сключват сделки зад гърба на началниците си.

- Спадът в търсенето на стоки и появата на конкуренти - търсенето на захар започва да пада още през 1720 г. Бразилия предлага своята захар на по-ниска цена.

- Друга война с британците - четвъртата война - унищожава холандската държава почти напълно.

Други три събития окончателно довършват компанията. Холандците продължиха да сплашват конкурентите си с жестокост, но един ден прекаляват. Клането на китайци в Батавия подкопава доверието на акционерите.

Французин пък контрабандно пренася разсад от индийско орехче в Карибско море. На новото място растението успешно се вкоренява, което подкопава монопола на холандците.

През 1778 г. настъпва вулканично изригване и цунами, което унищожава половината от горичките с индийско орехче.

През 1779 г. компанията най-накрая фалира (до голяма степен поради ширещата се корупция).

Въпреки цялата жестокост, компанията е пример за безпрецедентен финансов успех, както и пример за влиянието, което един бизнес може да има върху държавата. Търговците тръгват на пътешествия от едната страна на огромния Малайски архипелаг до другата - това помогна за установяването на границите на съвременна Индонезия.

Батавия става седалище на VOC и е истинска крепост с църкви, улици и канали. Между другото, в Джакарта все още има канали, но те не са адаптирани към горещите тропици и носят зловонна миризма и болести. Холандците донасят и протестанството в Индонезия, което става една от шестте религии в страната.

Индийското орехче е причината за няколко англо-холандски войни

гнило месо и се използваше по време на чума. Цената на индийското орехче в Европа беше 68 000 пъти по-висока от първоначалната цена на единственото място, където растеше индийското орехче - на отдалечените острови на Индонезия.

В опит да завладеят източника на уникалната подправка, британците отварят търговски постове от Калимантан до Суматра в началото на 1600 г., превръщайки се в преки конкуренти на холандската VOC. В отговор холандците, водени от губернатора Кун, разграбват пристанищния град Джакарта, създават щаб върху рунините на града и преименуват мястото на Батавия (съвремен-

гата свят на Индонезия е в желаната хватка на холандците.

Компанията се състои от 20 000 войници, 150 търговски кораба, 50 000 търговци. VOC изплаща 40% от първоначалната инвестиция на своите акционери. В Бали се продават роби и опиум. Корабите превозват индийско орехче, карамфил, черен пипер, захар, тютюн и кафе до Европа. Частна армия и 40 военни кораба охраняват търговците. Земите на частната компания се простират от Суматра и Тернате до Малуки.

Какво унищожи компанията

Невероятният успех обаче се оказа временен и скоро

Юбилейна изложба на Кирил Мескин показва „Арте“

проф. Емил Попов.

“Кирил Мескин ни повежда към своите преживявания, организирани в цикли: “Сътворение”, “Деструктура”, “Спомен” и “Пътя на Светлината”. Това са вариациите му в камък - неговия камък, открит още за най-ранните му скулптури. Това е природен къс, в който Кирил вражда своята скулптура, следвайки го. Камък, прорязан от жили и дамари, който може да се полира, за да се постигне пълна изразителност на материала. От първичната му недокосната експресивност до изящна цветност в топла гама - подход, използван от Кирил в цялото му творчество. Природните особености на камъка се превръщат в пространствена организация на формата след умелата селекция на автора. Така се стига до патента му - форми, които сякаш са опаковани от енергичните линии на прорязвания, напомнящи при-

родните каменни структури. Понякога Кирил се стреми да изрази състояния на космичната енергия - цикъла “Пътя на Светлината”. Спомням си работата му в същата посока, направена за парка на Юго Вутен в Белгия.

Женските глави от цикъла “Спомен”, в които Кирил идеализира в изящност по характерния за него вкус, понякога “изригват” като в скулптурата от древните периоди. Новият момент в изложбата - активното агресивно оцветяване на камъка с чисти цветове, привнася острота, която ни изненадва и отваря непознати за скулптурата му досега преживявания. Копнеж, стремеж към жизнерадост, може би, обогатяване на собствената изразителност. Динамичен, любопитен, неуморен, Кирил Мескин стои категорично собствен в пъстротата на нашата скулптура днес. Многогодишно! Честита изложба!”

Юбилейна изложба в галерия “Арте” показва скулптурни творби на Кирил Мескин по случай неговата 80-годишнина. За автора и неговите произведения говори при откриването

„Френският квартал“ със софийска премиера

Постановката на ДТ „Гео Милев“ ще може да видим на 26 ноември в Театъра на армията

СНИМКА ДТ „ГЕО МИЛЕВ“

Галя Александрова в сцена от “Френският квартал”

“Френският квартал” от Тенеси Уилямс гостува в София на 26 ноември в Театър “Българска армия”. Режисьор е Денислав Янев. Във фокуса на представлението, продукция на Драматичния театър “Гео Милев” в Стара Загора, са симпатичните, но

избутани в периферията на обществото и страдащи от своите натрапчиви самозаблуди обитатели на мотел “Фламинго”, научи ДУМА от Деница Димитрова.

Писателят, в чийто образ се превъплъщава Красимир Ненков, попада в този

конгломерат на неспокойни души след бягство от дома си в търсене на истинската си природа и призвание. Той открива обръкаността на света извън уютта на дома и се среща за пръв път със Сексуалния нагон, Самотата, Смъртта и Състраданието по пътя към

Съзряването. Всичко това се случва в мотел “Фламинго”, управляван от Мисис Уайгър, чиято роля е поверена на Галя Александрова.

“Спектакълът “Френският квартал” е нашият споделян с Тенеси Уилямс вик за повече човечност и състрадание в един жесток и все по-прагматичен в мерките си свят. Постановката е мащабна, защото вървят няколко паралелни сюжетни линии и виждаш проблематика, типична за различните поколения, обяснява Денислав Янев. Аз имам особен афинитет към танцовия театър и по-скоро към живота на едно тяло в драматичния театър. Стрелили сме се да разчетем телата така, че те да се превърнат в йероглифи, които казват повече от това, които самите герои изричат за себе си.”

В творческия екип се включват Илияна Кънчева (сценография), Неделя Ганчева (хореография), Николай Владимир (композитор). Участват Красимир Ненков, Галя Александрова, Георги Георгиев, Цветомир Черкезов, Мария Енева, Диана Найденова, Елена Азалова, Тони Тончева, Георги Ножделов, Илчо Димитров, Сезер Сами.

Иво Погорелич се връща в София с Шопенова програма

Световноизвестният пианист Иво Погорелич се завръща в София на 24 ноември, този път с рецитал с любими творби от обширния му репертоар. Публиката в зала “България” ще чуе Баркарола, Берсьоз (“Приспивна”) и Полонез-фантазия от Фредерик Шопен.

Уникален талант с иновативен подход, Иво Погорелич вече няколко десетилетия остава на върха на музикалния Олимп. Приключенският му дух, ценен заради лекотата, с която открива нови възможности на музикалната изява, е облечен в пианизъм с най-висока естетическа стойност, неподражаема виртуозност и техническо майсторство. Неговите предизвикателни изпълнения, оформени от изискан музикален вкус, какъвто вече се среща доста рядко, разширяват хоризонтите на тълкуване на пианистичната литература и утвърждават нови стандарти на клавирна интерпретация, научи ДУМА от Кремена Николова-Флор, реклама и връзки с медията на Софийската филхармония.

СНИМКА © ANDREJ GRILC

НАКРАТКО

„Конкурент“ представя 10-ия си албум „По трудния път“

СНИМКА ГРУПА “КОНКУРЕНТ”

Рок група “Конкурент” представя 10-ия си албум, озаглавен по “Трудния път”. Дискът включва 11 студийни версии и 3 бонус живи изпълнения на емблематичните песни на групата “Дай ми време”, “Мама” и “Сбъдната мечта”, научи ДУМА от Ради Георгиев. “По трудния път” събира най-новите сингли на бандата - “Родени за рок”, сравняван по успех с “Дай ми време”, “Луда нощ”, баладата “Искам” и ексклузивна рок версия на поп хита “Губя контрол”, записана в дует с Десислава Христова-Слава от триото “LaTiDa”. “Това е нашата история - “По трудния път”, защото не винаги пътят е осеян с рози. Искахме този, юбилеен за групата албум да е специален, затова в него сме събрали както най-новите ни сингли, така и култови парчета, които правят “Конкурент” това, което е. Нямаме търпение и нашата публика да го чуе, защото тяната реакция е това, което ни вълнува най-много!”, споделя вокалистът на групата Емил Анчев. Албумът включва неиздавани досега песни - дуета “На кой му дреме” с Криско и песента “Смели сърца”, събираща Звездомир Керемидчиев, Ерол Ибрахимов, Мариана Попова, Буги Барабата, Деян Каменов и Тони Чембъра. Албумът “По трудния път” ще бъде представен с концерт на 24 ноември от 20 ч. в Планета Пайнер клуб в Димитровград. На 25 ноември дискът излиза в продажба.

Бургаски кукленици гостуват във Велико Търново

СНИМКА ДКТ БУРГАС

В съботния афиш на Куклен театър “Весел” на 25 ноември от 11 ч. в читалище “Искра” в старата столица ще гостува спектакъл на Държавния куклен театър в Бургас. “Колко вкусно” е любимото заглавие за най-малките от афиша на бургаските кукленици. Авторка на пиесата е Здрава Каменова. Постановката и сценографското решение са на Мария Банова. Димо Стоянов от “П.И.Ф.” е автор на музиката. За “вкусните” приключения разказват актьорите Алекс Анмахян, Неделина Роселинова и Грета Кръстева. “Колко вкусно” е забавно “кулинарно” представление за малката Фрида, която иска да направи вечеря за своята майка. Желанието ѝ е огромно, но резултатът е една голяма бъркотия...

ДНЕС	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
КРАТЪК ДЪЖД	ОБЛАЧНО С ДЪЖД	ОБЛАЧНО, СЛАБ СНЯГ	ПРОМЕНЛИВО
максимални	максимални	максимални	максимални
13°C	9°C	1°C	2°C

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович По света и у нас
12.00 Новини на турски език
12.30 Светът на жестовите
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/ Малки истории
14.00 Натисни F1 - образователна поредица за дигитална култура с водещ Никола Димитров-Nikicha1
15.30 Истории от Олимпийските игри
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
16.55 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Панорама с Бойко Василев
22.00 В кадър
22.30 Вечната музика
23.00 По света и у нас
23.25 "Слушам ви гласа жалостен" - концерт-спектакъл по повод 120 години от Илинденско-Преображенското въстание
00.55 Светът и ние /п/
01.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.55 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.55 Натисни F1 - образователна поредица за дигитална култура с водещ Никола Димитров-Nikicha1 /п/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Комиците и приятели" - комедиен шоу /п./
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов /п./
14.30 "Скъпи наследници" - сериал
15.30 "Доктор Чудо" - сериал, с.2
17.00 bTV Новините
17.20 "Лице в лице" - публичностично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 "MasterChef" - кулинарно шоу, с.8
22.00 "Шоуто на Николаос Цитиридис" - вечерно токшоу, с.8
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 "По средата" - сериал, с.3, еп.17
00.00 "Столичани в повече" - сериал, с.12, еп.11
01.00 "Като на кино" - предаване за кино
01.10 "Костюмари" - сериал, с.9, еп.2
02.10 bTV Новините /п./
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./
04.45 "НепознатиТЕ" - документална поредица на Георги Тошев /п./
05.30 "Круд" - анимационен сериал, с.1, еп.24

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм
13.30 "Свободна да избира" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публичностично шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
22.00 "Клетката" (премиера) - сериал, сезон 1
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 14
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 15
01.20 "Специален отряд: Лайпциг" (премиера) - сериал, сезон 19
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.15 "Свободна да избира" - сериал /п/

0.00 Училище за родители
11.00 EuroTV Shop
11.30 Светът и всичко в него
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 Контра със Страхил Ангелов
14.15 Разследването на Валя Ахчиева
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 ЕвроДикоФ
22.00 Денят с Веселин Дремджиев
23.00 Новини
23.30 Седмичник с Владо Беревану
00.30 Шесто чувство
02.30 EuroTV Shop
03.30 КоКоригу!
04.00 Светът и всичко в него
05.00 ЕвроДикоФ

ХОРОСКОП

ОВЕН

Денят е зареден с позитивна енергия и ще се отрази така на работата ви.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Анализирайки събитията и поведението на хората, ще намерите много отговори за тях.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Новостите ще ви създават интерес и търсят решения и възможности за бързото им усвояване.

22 май - 21 юни

РАК

Време е да приключите изостанали задачи и нерешени въпроси, за да започнете нови проекти.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Отнесете се добронамерено към работата и хората, с които общувате; вземете правилното решение.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Изпълнени сте с добри очаквания по отношение на работата и в творческите си намерения.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Уредете важни финансови въпроси, за да не изпаднете в нежелана ситуация.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Взимате присърце подготвящата на събитие, което привлича със значимостта си.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Денят е подходящ за активност в сферата на строителството и покупко-продажбите.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

С търпение и труд ще постигнете целта си, знаете го и следвайте програмата си.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Промяна в служебните графици налага да сте инициативни и действащи.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Въздържайте се от необмислени действия и не влизайте в противоречие със законността и реда.

20 февруари - 20 март

СКРЪБНА ВЕСТ

СКРЪБНА ВЕСТ

ПОЧИНА

ЦВЕТАН ХРИСТОВ
ЦВЕТАНОВ

18.07.1940 г. - 21.11.2023 г.

В живота си беше скромнен и себепозадаващ се.
Последователен в отстояването на идеалите за социална справедливост.
Патриот на България.

Опелото ще се състои в Молитвения дом на кв. „Враждебна“ на 24.11.2023 г. от 12:30 часа.

От приятелите

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 24 ноември Св. великомъченица Екатерина.
Св. великомъченик Меркурий

Св. Екатерина била безстрашна изобличителка на езичество-то

Св. великомъченица Екатерина е от Александрия, дъщеря на Конста, бивш цар. Майка ѝ - християнка, я запознала с един пустинник, който я въвел във вярата. Изучила елинската мъдрост, но над всичко обикнала Божествената мъдрост.

На 18 години, като безстрашна изобличителка на езичеството, за вярата Христова я хвърлили в тъмница. Извикали я на спор с най-първите 50 мъдреци в Египет, но не могли да я отклонят от Христовата вяра. Вместо това те самите повярвали, били осъдени и изгорени живи. Бита с волски жили, обезобразена, хвърлена в тъмница, Екатерина търпяла глад, страдала и накрая я посекли с меч в 305 г. Ангел Божии отнесъл тялото ѝ на планината Синай, дето по-сетне е построен манастир. Светилището,

където почиват мощите на Света Екатерина, се намира близо до Кайро и днес привлича богомолци и ценители на изкуството с богатата на древни ръкописи библиотека (на второ място след Ватиканската) и уникалната музейна сбирка от 120 стари икони.

На същия ден: Царицата - Ав-

густа, жена на цар Максимилиан, успяла да види Екатерина, да беседа с нея и повярвала. Узнала за чудесата, станали по време на нейните мъчения, във двореца гръмко изобличила царя за жестокостта му и тя била посечена с меч. Порфирий с 200 войници погребали с почести царицата и като изповядвали, че и те са християни, били посечени с меч.

На същия ден: Св. великомъченик Меркурий - войник, скитянин, за вярата Христова пострадал в III век.

Паметта на света Екатерина се чества от всички православни в света

В нейна чест се създават църкви, много манастири са наречени на нейно име, много православни и инославни християнки носят името ѝ. Павла, знаменита римлянка, основала манастира във Витлеем през 386 г., посветила храма в него на мъченица Екатерина.

СРЕДСТВО ЗА ЗАПАЛВАНЕ ЛАМПА С ДВА ЕЛЕКТРОДА	КАНАДСКИ РОКПЕВЕЦ ИЗОБРЕТАТЕЛЯТ НА 4-ТАКТОВИЯ ДВИГАТЕЛ	ПЪТНА ПОЛИЦИЯ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА	ХОКЕЙНО ПОСОБИЕ ГЛЪЧКА	ДУПКИ КИСЕЛА ПОДПРАВКА	ПРЕТЪРСВАНЕ	ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ	НАША ПОП-ПЕВИЦА "ЛУНЕН СЪН"
НАША ИНФ. АГЕНЦИЯ СЪСИРЕНА КРЪВ ПРИ ТРОМБОЗА		ЛЮСПИ ОТ СМЛЯНО БРАШНО ЗЕМЕКОПНА МАШИНА			ХИДРОИЗОЛАЦИОНЕН МАТЕРИАЛ СЕЛИЩЕ В ПАПУА НОВА ГВИНЕЯ		СТАРИ ЛАТВИЙСКИ ТРАНЗИСТОРИ
НАША РОК-ГРУПА	НАШ КИНО-АРТИСТ-"НАЧАЛОТО НА ДЕНЯ" РАЗКАЗ ОТ ЕЛИН ПЕЛИН		ВРЪХНА ДРЕХА БИВША ЛАТВИЙСКА БАЛЕРИНА	ФОКУСИ ДОКАЗАТЕЛСТВО			
	БЛАГОРОДНИЧЕСКА ТИТЛА ПРЕДМЕТИ ЗА ТЕАТРАЛНА ПИЕСА			ПЪКЪЛ ДИЛЕТАНТ		КИЛОЕЛЕКТРОНВОЛТ /СЪКР./ РЕКА В АФРИКА	НОТА РАЗМЕСТВАНИЯ НА ВОЙСКИ
СПАДКАРСКО ИЗДЕЛИЕ	ДРЕВНОГРЪЦКИ БОГ НА ВОЙНАТА БИВШ РУСКИ СЪСТЕЗАТЕЛ ПО КЛАСИЧЕСКА БОРБА		ВЕЩЕСТВО, ИЗВЛИЧАНО ОТ АЛОЕТО ЛЕГЕНДАРЕН ИСПАНСКИ ФУТБОЛИСТ				Г-Я В ОП. "РУСЛАН И ЛЮДМИЛА" ОТ М.ГЛИНКА РАЗДВОЕН ДЪРВЕН ПРЪТ
ГРЪЦКИ СПОРТЕН КЛУБ МЯРКА ЗА ПОВЪРХНИНА		ДАТЕЛЕН ПАДЕЖ ШВЕЙЦАРСКИ ДРАМАТУРГ	ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ МУЗИКАЛЕН ЗНАК		ДРЕВНОГРЪЦКИ БОГ НА ПОДЗЕМНИЯ СВЯТ ПАМУЧНА ПОДПЛЪНКА НА ДРЕХА	ИЗВЪН СЪДЕБНА ПУБЛИЧНА РАЗПРА КРЪГ ОТЧИТАЩ ИЗМЕРЕНИТЕ ЪГЛИ	
	ВОЙНИК ДВОРЕЦ			ВОДНИСТА ПОЧВА		ГРАД В БЕНИН	
ХУДОЖЕСТВЕНИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ				ВЪЗПАЛЕНИЕ НА СЛЯПОТО ЧЕРВО ФИЛМ ОТ САЩ			
СТАРИ БЪЛГАРСКИ САМОЛЕТИ		ИНДИЙСКИ ЛЕЧЕБЕН КАМЪК		РЕКА В НИДЕРЛАНДИЯ ОТРИЦАТЕЛНИ ИОНИ		ДРЕВНО ПЛЕМЕ НА ОГНЕНА ЗЕМЯ ИРЛАНДСКИ ОСТРОВ	
ОБШИТ ПРОРЕЗ ЗА КОПЧЕ НА ДРЕХА ТВЪРДОГЛАВИЕ		НАРОДНОСТ В ЛАОС СТАРА ФРЕНСКА АВИАКОМПАНИЯ			МАГАЗИНЕР В БАКАЛИЯ		
		МЯСТО, КОЕТО НЕ Е ОСВЕТЕНО ПРЯКО ОТ СЛЪНЦЕТО			РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ ЧАСТ ОТ ТЯЛОТО		БИВШ НАШ ИНСТИТУТ ПО РАЦИОНАЛИЗАЦИИТЕ НАШЕ ЛЕКАРСТВО, ДОБИВАНО ОТ КОКИЧЕТО
ЛУДОЛФОВОТО ЧИСЛО	ПОХОДИ	ГЕОМЕТРИЧНИ ПОНЯТИЯ НЕМСКИ ПРАХ ЗА ПРАНЕ			МАСЛОДАЙНО РАСТЕНИЕ НОРВЕЖКИ ПОЕТ		
	МЕСЕЦ	ПЪТ /КИТ.ФИЛОСОФИЯ/ АНГЛИЙСКИ ФУТБОЛЕН МЕНИДЖЪР		ДРЕБНИ ПЛОДОВЕ Г-Я В РОМАНА "ЧУЧУЛИГАТА" ОТ Р.НУРИ			
БОЙНО ОТРОВНО ВЕЩЕСТВО			УЧЕНИК НА КИРИЛ И МЕТОДИЙ НАЙ-ВИСОКИЯТ ВРЪХ В ОСОГОВО			ЕСТОНСКИ ВОЕНАЧАЛНИК ЖИЛИЩНА СГРАДА	
ПЛОЩ СЪС СКАЛИ В ПАРК				РЕКА В СИБИР СТАРИНЕН НИДЕРЛАНДСКИ КОРАБ		ГРЪЦКА ИНФ. АГЕНЦИЯ ТРОПИЧЕСКА ЖАБА	
ВЕРООТСТЪПНИЧЕСТВО		БЪЛГ. АНИМАЦИОНЕН ФИЛМ	СТАРОБЪЛГАРСКА БУКВА РОД ПАЛМИ		НОТА ШОТЛАНДСКИ ИКОНОМИСТ		БИВШ ПРЕМИЕР НА ЯПОНИЯ
МАНИЕР, ПОХВАТ							
РУСКИ САМОЛЕТИ		РОДОСЛОВНА КНИГА /МН.Ч./					
		БОЛЕЗНЕНА ЧАСТ ПО ТЯЛОТО		ВИД НАРКОТИК			

РЕЧНИК: Аак, Аидиа, Саа, Тифлит.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 227

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218;
Десислава Велева - 230; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска -
заवेждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева -
завеждащ отдел - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов -
"Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245;
Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров,
Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205;
0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203;
Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.
Ръкописи не се връщат.
Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 02 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК "ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
"РАБОТНИКЪТ", "РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК"
И "РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ВОДОРРАВНО:
Стимул. Ету. Стъкло. Уред. Алемао. Брек. Адет. Крилов /Иван/. Греда. Ен /Ханс/. Кратер. Трен. "Ан". Крапец. Брак. Ло. Тел Авив. Плод. Пал. Пироман. Слон. Урва. Анер. Стик. Клер /Рене/. Винар. Елак. Орисия. Рик. Елин. Враца. Рио. Овен. Риали. Лу. Корн /Иржи/. Яунде. Кир. Начало. "Агрия". Орел. Тини. Кроул. Акажу. Зона. Среда. Крос. Ра. Аеди. Шлеп. Ми. Гирлянди. Инес. Ор. "ИКЕА". Олук. Агел. Разпит. Епир. Кнежа. Твар. Ютия. "Арагат". Глук /Кристоф/. Прът. Крона. Ек. Катр. Аниматор. Ат. Зора. Криле. Оса. Ириса. Стени. Урок.

ОТВЕСНО:
Студенти. Иригатори. Атлети. "Ирен". Еранио /Стефано/. Чинар. Звук. Кмет. Клонак. Кана. Липак. Зи. Уд. "Крамер". Ооли. Якир /Иона/. Кос. Оп. Кравар. Евро. "Санет". Пари. Арапин. Елен. Креда. Юрта. Пелитев /Христо/. Слин. "Ареди". "Етьр". Телец. Стан. Ягоди. Опит. КТ. Тумор. Плик. Руруа /Иля/. Илия. Аре. Ав. Блок. Винил. Шнур. Книн. Асо. Трон. Орадя. Клек. Арили. Град. Крале. Арес. Кроме /Карл/. Бъбрек. Улиця. Окоп. "Анана". Крен. Преса. Крас /Марк/. Оператор. Лед. Лаври. Лиеж. Мрежа. Осо. "Кока-Кола". Ямурлуци. Латарак.

ДУМА
ПЕТЪК
24 НОЕМВРИ

www.duma.bg

Българският шампион Балкан (Ботевград) загуби от Спортинг (Лисабон) със 72:90 (16:23, 10:24, 29:21, 17:22) като гост в Португалия в последен мач от Група А на турнира за Купата на ФИБА Европа по баскетбол за мъже. Ботевградчани вече си бяха осигурили първото място в класирането и класиране сред 16-те най-добри тима в следващия етап на състезанието, като приключиха с 3 победи и едно поражение в групата. Спортинг зае втората позиция с баланс 2-2, а унгарският Алба Фехервар остана последен с пасив 1-3.

място. Тимове ще бъдат разделени на 4 групи по 4. Балкан ще продължи в Група К заедно с първия от Група В - Билбао Баскет (Исп), победителя от Група I - Гьотинген (Гер) и шестия от най-добрите втори отбори.

Първите два състава от всяка от четирите групи в топ 16 продължават на четвъртфиналите.

Тимът от Ботевград изоставаше през цялата среща в Лисабон, като след силното начало на Спортинг на почивката резултатът бе 47:26. След 30 минути балканци намалиха

СНИМКА ФИБА.BASKETBALL

Американецът Маркъс ЛоВет бе най-резултатният играч в мача с 26 т. за Спортинг

Балкан с първа загуба, но продължава в Европа

Българският шампион падна тежко от Спортинг в Лисабон

Във втората фаза на втория по сила турнир в Европа продължават победителите от десетте групи и 6 от най-добрите състави, завършили на второ

пасива си - 55:68, но до края отново оставиха домакините да доминират. Българският отбор отстъпваше при стрелбата от игра (38,6%-52,24%), а играчи-

те на Спортинг се възползваха по най-добрия начин от грешките на противника.

Капитанът на Балкан Димитър Димитров бе най-резултатен с 20 т. и 3 борби. Карл-

Йохан Липс добави 13 т. и 5 борби, а Майки Диксън отбеляза 12.

За Спортинг американецът

Маркъс ЛоВет и канадецът Едуард Екиор реализираха "дабъл-дабъл", съответно 26 т. и 10 асистенции и 18 т. и 13 борби.

ЦСКА бута стадиона след мача с Лудогорец

ЦСКА обяви официално, че последният мач на тима на стадион „Българска армия“ в сегашния му вид ще бъде срещу Лудогорец. Вицешампионите и шампионите закриват есенния дял у нас с дербито на XX кръг в efbet Лига на 10 декември.

От Борисовата градина вече обявиха, че билетите за историческия мач, които са със специален дизайн, са пуснати в продажба. В допълнение те изтъкнаха, че тепърва ще дават повече подробности за демонтажа на „Армията“, но в зимната пауза работата по съоръжението започва.

„Уважаеми привърженици,

С нестихващо вълнение бихме искали да съобщим, че предприемаме следващите стъпки по пътя към голямата ни мечта. Какво предстои? В спешен порядък започваме тръжни процедури за разрушителни дейности на стария стадион, както и избор на строител за новото съоръжение. Няма да губим и минута без работа по проекта. Тези процедури обаче отнемат време, затова и най-доброто решение е отборът да доиграе полусезона на „Българска армия“, а в паузата съоръжението да бъде затворено и подготвено за безопасния му демонтаж“, написаха от ЦСКА.

СНИМКА БТА

Роденият в Русе вратар Александър Георгиев направи 27 спасявания при победата на Колорадо Авеланч срещу Ванкувър Канакс с 5:2, четвърти пореден успех в НХЛ

Селекционерът на юношите хвърли оставка

Йордан Петков напусна поста селекционер на юношеския национален отбор на България по футбол до 19 години след неуспешното представяне в квалификациите за Евро 2024, съобщиха

от БФС. Неговият наследник ще бъде определен от Изпълнителния комитет на БФС.

Петков застана начело на България (U19) през август 2023 г., като преди това бе селекционер на юно-

шите до 17 години, с които постигна сериозен успех, като класира тима за финалите на Евро 2022 в Израел. В квалификациите на U19 обаче преди дни тимът му падна от Андора с 1:2.

Бразилци спасиха Левски от резил

Бразилците Рикардиньо (25 и 45+2 от дузпа) и Роналдо (56) осигуриха победата на Левски с 3:1 над Дунав в Русе в предпоследния 1/16-финален мач за Купата на България. Това бе първи успех на „сините“ от 22 октомври, когато надвиха Черно море с 1:0 на „Герена“, а от тогава записаха 2 равни и 2 загуби. На 1/8-финал на 6 декември Левски има трудно гостуване на Хебър в Пазарджик.

„Сините“ в жълти скипи излязоха без петима от чужденците си - Джавад Ел Джемили, Уелтън, Хосе Кордоба, Жероми Петрис и Цунами. След 2 пропуска на Роналдо, сънародникът му Рикардиньо изпревари защитника Георги Вълчев, напредна по лявото крило и преодоля вратаря Даниел Николов с удар по тревата. Бранителят обаче се реваншира, като изравни след неумело излизане на вратаря Пламен Андреев. Джан Хасан изби удар на Илиан Стефанов, а в добавеното време реферът свири спорна дузпа за фаул на Георги Иванов срещу Рикардиньо, който вкара от 11-те м. Илиан Стефанов (53) бе изгонен с директен червен картон за

удар без топка. Шут на Рикардиньо бе отразен от стража на Дунав, а Роналдо (56) бе точен при добавката. Патрик-Габриел Галчев (66) пък стреля от фаул над гредата.

„Доволен съм от резултата, но не съм доволен, че останахме с 10 души и трябваше да изразходваме толкова енергия“, призна треньорът Николай Костов.

Колегата му в Дунав Мартин Ковачев похвали футболистите си въпреки загубата.

„Допуснахме два леки гола. Първият бе от изритана топка, при която не се разбраха централните защитници. Бързо се върнахме в мача с гол от статично положение. Ние сме малък отбор от втора дивизия. Декември месец е далеч, че да се правят такива подаръци. Нека футболистите решават изхода от мачовете. Не искам да коментирам съдиите, но такава дузпа няма и на село. Съдията изгони Илиан Стефанов, за да компенсира за дузпата, но това няма значение. После подценяхме една ситуация и отново допуснахме лек гол. Защитата ни куца все още, но работим за подобряването ѝ“, каза Ковачев.

РЕЗУЛТАТИ

SESAME
КУПА
НА БЪЛГАРИЯ

1/16-финали

Янтра - СЛАВИЯ 1:4 0:1 Г. Иванов (5) 1:1 Михайлов (21) 1:2 Вл. Николов (34) 1:3 Д. Александров (67) 1:4 Сораков (87); Дунав - ЛЕВСКИ 1:3 0:1 Рикардиньо (25) 1:1 Г. Вълчев (29) 1:2 Рикардиньо (45+2-д) 1:3 Роналдо (56), ЧК: Ил. Стефанов (Л-53).

ВТОРА ЛИГА

XIII кръг, отложен мач
Лудогорец-2 - Черноморец Бс 0:1

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Берое - Хебър

Утре

ПО ДИЕМА СПОРТ
12.30 Ботев Вр - Локо Пд
15.00 Ботев Пд - Пирин
17.30 ЦСКА - Етър

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Ман Сити - Ливърпул
17.00 Нюкасъл - Челси

В неделя

ПО ДИЕМА СПОРТ
12.45 ЦСКА 1948 - Арда
15.15 Лудогорец - Славия
17.45 Черно море - Крумовград